

BENDROJO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. gegužės 12 d.*

Sujungtose bylose T-267/08 ir T-279/08

Région Nord-Pas-de-Calais (Prancūzija), atstovaujamas advokatų M. Cliquennois ir F. Cavedon,

ieškovas byloje T-267/08,

Communauté d'agglomération du Douaisis (Prancūzija), atstovaujama advokatų M. Y. Benjamin ir D. Rombi,

ieškovė byloje T-279/08,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą C. Giolito ir B. Stromsky,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

dėl, iš pradžių, prašymo panaikinti 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos sprendimą C(2008) 1089 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos *Arbel Fauvet Rail SA*, vėliau – prašymo panaikinti 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimą C(2010) 4112 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos *Arbel Fauvet Rail SA*,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas L. Truchot (pranešėjas), teisėjai M.E. Martins Ribeiro ir H. Kanninen,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. lapkričio 11 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- ¹ *Arbel Fauvet Rail* (toliau – AFR) yra Duè, Prancūzijoje, įsikūrusi pramoniniam naudojimui skirtų geležinkelių riedmenų gamintoja.

- 2 2005 m. liepos 4 d. ši bendrovė gavo iš Šiaurės Pa de Kalė regiono (toliau – ŠPDK regionas) ir Duė aglomeracijos bendruomenės (toliau – DAB) du avansus po vieną milijoną eurų taikant 4,08 % dydžio metines palūkanas. Šie avansai turėjo būti gražinti pervedimais kas šešis mėnesius per trejus metus skaičiuojant nuo 2006 m. sausio 1 d.
- 3 Gavusi skundą Europos Bendrijų Komisija paprašė Prancūzijos valdžios institucijų pateikti informaciją apie šias priemones. Prancūzijos valdžios institucijos atsakė į šį prašymą pranešimais, pateiktais atitinkamai 2006 m. balandžio 27 d. ir spalio 24 d., 2007 m. sausio 30 d. ir birželio 6 d.
- 4 2007 m. rugsėjo 12 d. laišku Komisija informavo Prancūzijos Respubliką apie savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą formalaus tyrimo procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą).
- 5 Sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas 2007 m. spalio 24 d. *Europos Sąjungos oficialiame leidinyje* (OL C 59, p. 2). Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas dėl nagrinėjamų priemonių.
- 6 Komisija gavo Prancūzijos valdžios institucijų pastabas 2007 m. spalio 12 d., gruodžio 18 ir 19 d. laiškais. Ji negavo suinteresuotųjų šalių pastabų.
- 7 2008 m. balandžio 2 d. sprendimu C(2008) 1089 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos AFR (OL L 238, p. 27, toliau – pirminis sprendimas), Komisija nusprendė, kad ŠPDK regiono ir DAB suteikti avansai buvo valstybės pagalba. Kadangi tai buvo sunkumų patiriančiai įmonei suteiktas kreditas, kurio gražinimas nebuvo užtikrintas jokia garantija, Komisija nusprendė, kad

šios pagalbos suma yra lygi skirtumui tarp palūkanų, kurios buvo iš tikrųjų taikomos, ir palūkanų, kurias taikant įmonė, pagalbos gavėja, galėjo gauti tą patį kreditą privačioje rinkoje.

- 8 Komisija nusprendė, kad valstybės pagalba, Prancūzijos Respublikos skirta AFR, yra nesuderinama su bendrąja rinka. Todėl ji įpareigojo Prancūzijos Respubliką ją kartu su palūkanomis susigrąžinti iš pagalbos gavėjos.

Procesas ir naujos aplinkybės teisme

- 9 Pareiškimais, kurie Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje buvo gauti atitinkamai 2008 m. liepos 11 ir 17 d., ŠPDK regionas ir DAB pateikė atitinkamai ieškinius T-267/08 ir T-279/08, kurių pradinis tikslas buvo panaikinti pirminį sprendimą.
- 10 Dublike ŠPDK regionas paprašė sujungti bylas T-267/08 ir T-279/08. Komisija nepateikė jokių prieštaravimų dėl šio prašymo ir DAB tam pritarė.
- 11 2009 m. vasario 19 d. nutartimi Pirmosios instancijos teismo šeštosios kolegijos pirmininkas, remdamasis Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 50 straipsnio 1 dalimi, nusprendė sujungti bylas T-267/08 ir T-279/08, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

- 12 2010 m. birželio 23 d. Komisija atšaukė pirminį sprendimą motyvuodama tuo, kad jis, atsižvelgiant į 2010 m. kovo 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Freistaat Sachsen ir kt. prieš Komisiją* (T-102/07 ir T-120/07, Rink. p. II-585; toliau – Sprendimas *Biria*) nebuvo pakankamai teisiškai pagrįstas dėl pagalbos sumos apskaičiavimo.
- 13 Pirminis sprendimas buvo pakeistas 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimu C(2010) 4112 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos AFR (toliau – ginčijamas sprendimas), kuriuo Komisija, pirma, patvirtino šios pagalbos nesuderinamumą su bendrąja rinka ir, antra, įpareigojo Prancūzijos Respubliką susigrąžinti šią pagalbą kartu su palūkanomis iš jos gavėjo.
- 14 2010 m. rugpjūčio 23 d. savo pastabose, pateiktose priėmus ginčijamą sprendimą, ŠPDK regionas ir DAB, pirma, patikslino, kad, nepaisant pirminio sprendimo atšaukimo, jie neatsisako savo pirminių ieškinių reikalavimų ir, antra, paprašė leisti pakeisti savo reikalavimus taip, kad ieškinys apimtų ir ginčijamą sprendimą.
- 15 2010 m. rugsėjo 27 d. Komisija atsakė į 2010 m. rugpjūčio 23 d. ieškovių pateiktas pastabas. Ji atsisakė savo reikalavimų dalies, kuria siekiama, kad iš ieškovių būtų priteistos bylinėjimosi išlaidos, ir paprašė, kad kiekviena šalis padengtų savo bylinėjimosi išlaidas.
- 16 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į aštuntąją kolegiją, todėl ši byla buvo paskirta šiai kolegijai.

- 17 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir, taikydamas Procedūros reglamento 64 straipsnyje numatytas proceso organizavimo priemones, pateikė ieškovėms ir Komisijai klausimus raštu, į kuriuos jos atsakė per nustatytą terminą.
- 18 Šalių žodiniai pareiškimai ir atsakymai į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus išklausti per 2010 m. lapkričio 11 d. posėdį.

Šalių reikalavimai

- 19 Byloje T-267/08 ŠPDK regionas Bendrojo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

- 20 Byloje T-279/08 DAB Bendrojo Teismo prašo:

- panaikinti ginčijamą sprendimą,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

21 Bylose T-267/08 ir T-279/08 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- atmesti ieškinius kaip nepagrįstus,

- nurodyti kiekvienai šaliai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

A — Dėl pirminio sprendimo atšaukimo ir jo pakeitimo ginčijamu sprendimu procesinių pasekmių

22 Kaip matyti iš šio sprendimo 12 ir 13 punktų, po to, kai buvo pateikti ieškiniai, pirminis sprendimas buvo atšauktas ir pakeistas ginčijamu sprendimu. Ieškovės paprašė leisti pakeisti savo pradinius reikalavimus taip, kad jų ieškiniiais būtų prašoma panaikinti ginčijamą sprendimą.

23 Šiuo klausimu reikia priminti, kad jeigu vykstant procesui sprendimas pakeičiamas kitu sprendimu, kurio dalykas tas pats, jis turėtų būti laikomas nauju faktu, leidžiančiu ieškovui pakeisti savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus. Iš tiesų, jeigu iš ieškovo būtų reikalaujama pareikšti naują ieškinį, būtų pažeistas gero teisingumo vykdymo ir proceso ekonomijos principas. Be to, būtų neteisinga, jeigu institucija, atsikirdama į kaltinimus, pareikštus Sąjungos teisme pateiktame ieškinyje, galėtų iš dalies pakeisti ginčijamą sprendimą ar jį pakeisti kitu sprendimu ir remtis šiuo pakeitimu procese

taip, kad kitai šaliai būtų užkirstas kelias išplėsti savo pradinius reikalavimus ir ieškinio pagrindus paskesniajam sprendimui arba pateikti papildomus reikalavimus ar ieškinio pagrindus (žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran prieš Tarybą*, T-228/02, Rink. p. II-4665, 28 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 24 Todėl šiuo atveju reikia, pirma, konstatuoti, kad pradiniai ieškovių prašymai panaikinti pirminį sprendimą neteko dalyko todėl, kad šis sprendimas buvo pakeistas ginčijamu sprendimu, todėl nebereikia priimti sprendimo dėl šių prašymų, ir, antra, patenkinti šio sprendimo 14 punkte nurodytus ieškovų naujus prašymus, laikyti, kad jų ieškiniais siekiama panaikinti ginčijamą sprendimą ir leisti šalims performuluoti jų reikalavimus, pagrindus ir argumentus atsižvelgiant į šią naują aplinkybę, o tai reiškia, kad jos turi teisę pateikti papildomus reikalavimus, pagrindus ir argumentus.

B — *Dėl prašymo panaikinti ginčijamą sprendimą*

- 25 Ieškinyje T-267/08 pateikti septyni pagrindai. Pirmasis pagrindas susijęs su pareigos motyvuoti pažeidimu. Antrasis pagrindas susijęs su teisės į gynybą ir rungtyniškumo, lygybės, gero administravimo, valstybių narių konstitucinio identiteto gerbimo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu. Trečiasis pagrindas susijęs su akivaizdžia vertinimo klaida dėl neatsižvelgimo į pagalbą suteikusių asmenų teisinį subjektiškumą. Ketvirtasis pagrindas susijęs su SESV 107 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Jį sudaro dvi dalys, atitinkamai susijusios su lėšų kilmės vertinimo klaida ir AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone klaida. Penktasis pagrindas susijęs su vertinimo klaida dėl tariamos naudos, kurią AFR gavo iš grąžintinų avansų. Šeštasis pagrindas susijęs

su pagalbos dydžio vertinimo klaida. Septintasis pagrindas susijęs su teisės į gynybą pažeidimu ikiteisminėje procedūroje ir piktnaudžiavimu įgaliojimais.

- 26 Ieškinyje T-279/08 pateikti keturi pagrindai. Pirmasis pagrindas susijęs su teisės į gynybą ir rungtyniškumo principo pažeidimu. Antrasis pagrindas susijęs su pareigos motyvuoti pažeidimu. Trečiasis pagrindas susijęs su vertinimo klaida dėl sunkumų patiriančios įmonės sąvokos. Ketvirtasis pagrindas susijęs su vertinimo klaida dėl valstybės išteklių sąvokos.
- 27 Be to, per posėdį DAB nurodė penktąjį pagrindą, susijusį su Komisijos akivaizdžia vertinimo klaida dėl garantijų, užtikrinančių avansų grąžinimą, nebuvimo.

1. Dėl ieškinio T-279/08 penktojo pagrindo priimtimumo

a) Šalių argumentai

- 28 Per posėdį DAB tvirtino, jog Komisija, manydama, kad ginčijami grąžintini avansai buvo suteikti be jokios garantijos, užtikrinančios jų grąžinimą, padarė akivaizdžią vertinimo klaidą. DAB avanso pervedimas iš esmės buvo sąlygotas galutinio AFR ir *Lormafér, Arbel SA* bendrovės kontroliuojamos bendrovės, susijungimo. Šis susijungimas buvo garantija, turint omenyje tai, kad dėl tokio susijungimo kreditoriams padidėjo skolų išieškojimo apimtis.

- 29 Komisija per posėdį tvirtino, kad šis pavėluotai pateiktas pagrindas turi būti pripažintas nepriimtinu. Papildomai ji nurodė, kad DAB nurodyta pagalbos pervedimo sąlyga neturėtų būti teisiškai tapatinama su garantija ir kad ginčijamų avansų pervedimas nebuvo priklausomas nuo kokios nors garantijos suteikimo.
- 30 Atsakydama į Komisijos nurodytą nepriimtinumą, DAB pareiškė, kad nagrinėjamas argumentas buvo pateiktas jos ieškinio 30 punkte ir kad nurodyta sąlyga buvo patikslinta 2005 m. birželio 24 d. DAB tarybos svarstymų ataskaitoje, kuri yra jos ieškinio A.2 priedas.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

- 31 Reikia priminti, kad pagal Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto ir 48 straipsnio 2 dalies nuostatas ieškinyje turi būti nurodomas bylos dalykas ir teisinių pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka, o vykstant procesui negalima pateikti naujų teisinių pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie grindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.
- 32 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad ieškovė, priešingai jos tvirtinimams, nenurodė šio pagrindo savo ieškinyje. Iš tiesų ieškinio 30 punkte tik minima, jog ginčijamą avansą DAB suteikė „tam tikromis sąlygomis“ ir neteigiama, kad viena iš šių sąlygų – galutinis AFR ir *Lormafer* susijungimas – yra garantija ir kad todėl Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą tvirtindama, jog joks laidavimas negarantuoja avansų grąžinimo. Be to, ieškinio A.2 priede esančioje DAB tarybos svarstymų ataskaitoje tik patikslinama, kokios sąlygos buvo taikomos avanso pervedimui, nenurodant kokios nors garantijos, užtikrinančios šio avanso grąžinimą, ir, bet kuriuo atveju, neturėtų

būti aiškinama kaip sudaranti šį pagrindą. Reikia pridurti, kad šio pagrindo ieškovė daugiau nebenurodė savo prašyme leisti pakeisti šio sprendimo 14 punkte nurodytus reikalavimus ir pagrindus.

- 33 Be to, ieškovė netvirtina, kad šis ieškinio pagrindas grindžiamas teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.
- 34 Todėl, remiantis šio sprendimo 31 punkte nurodytomis Procedūros reglamento nuostatomis, ieškinio pagrindą, susijusį su akivaizdžia vertinimo klaida dėl per posėdį nurodytos garantijos, užtikrinančios avansų grąžinimą, nebuvimo reikia atmesti kaip nepriimtina.
- 35 Išsamumo sumetimais ir net tvirtinant, kad šis argumentas gali būti laikomas anksčiau pateikto pagrindo plėtojimu ir todėl yra priimtinas (šiuo klausimu žr. 1983 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Verros prieš Parlamentą*, 306/81, Rink. p. 1755, 9 punktą ir 2001 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai prieš Tarybą*, C-301/97, Rink. p. I-8853, 169 punktą), pažymėtina, kad jis bet kuriuo atveju turi būti atmestas. Dėl sąlygos, su kuria siejamas DAB suteikto avanso pervedimas, t. y. bendrovių AFR ir *Lormafer* susijungimas, DAB padėtis nėra geresnė nei kitų AFR kreditorių. Ši sąlyga nėra nei trečiųjų asmenų įsipareigojimas DAB atžvilgiu, nei DAB preferencinis turto perdavimas. Todėl jis neturėtų būti traktuojamas kaip garantija, užtikrinanti minėto avanso grąžinimą. Todėl Komisija šiuo klausimu nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.

2. Dėl ieškinio T-267/08 pirmojo pagrindo ir ieškinio T-279/08 antrojo pagrindo, susijusių su pareigos motyvuoti pažeidimu

a) Šalių argumentai

³⁶ ŠPDK regionas tvirtina, kad ginčijamas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas. Jis visų pirma pažymi, kad Komisija bendrai ir vieningai išnagrinėjo AFR suteiktą pagalbą, kurią ji traktavo kaip vieną pagalbą, bet ne kaip dvi atskiras ŠPDK regiono ir DAB suteiktas pagalbos priemones.

³⁷ Jis tvirtina, jog pateikti klaidingi motyvai dėl DAB suteiktos pagalbos, nes pirminio sprendimo 18 konstatuojamoje dalyje Komisija nurodė, kad šią pagalbą suteikė DAB savivaldybės. Tačiau DAB administraciniu ir biudžeto aspektais yra savarankiškas, teisiškai atskirtas nuo jį sudarančių savivaldybių, viešasis subjektas, su kuriuo gali būti palaikomi sutartiniai santykiai ir kuris turi savo kompetenciją ir mokesčių sistemą. Todėl motyvai, susiję su DAB savivaldybių tariamai suteikta pagalba, nėra reikšmingi, o tai lemia, kad motyvai dėl DAB suteiktos pagalbos neegzistuoja. Pirminio sprendimo 18 konstatuojamoje dalyje esančios klaidos pataisymas, Komisijos padarytas ginčijamo sprendimo 27 konstatuojamoje dalyje, nepašalina šio formos trūkumo, nes Komisija nepateikė paaiškinimų dėl šio kvalifikavimo pakeitimo.

³⁸ Todėl motyvai, susiję su pagalbos regionine dalimi, taikant motyvų nedalomumo principą taip pat turi būti laikomi neegzistuojančiais.

- 39 Papildomai, jei Bendrasis Teismas nuspręstų, kad motyvai yra dalomi, motyvų nepakaktų dėl pagalbos regioninės dalies, nes AFR padėtis buvo vertinama remiantis bendra dviejų milijonų eurų pagalba. Todėl naudos įmonei sąvokos vertinimas buvo grindžiamas klaidingu pagrindu.
- 40 DAB tvirtina, kad ginčijamas sprendimas, kaip ir pirminis sprendimas, nepakankamai motyvuotas kalbant apie naudotą pagalbos sumos apskaičiavimo metodą, grindžiamą orientacine palūkanų norma pridėjus 800 bazinių punktų (toliau – rizikos priedas). Komisija tik nukreipė, pirma, į pirminį sprendimą ir, antra, į jos Komunikatą 2008/C 14/02 dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, p. 6; toliau – 2008 m. Komunikatas dėl orientacinių normų). Tačiau, viena vertus, pirminis sprendimas buvo atšauktas motyvuojant tuo, kad minėto rizikos priedo apskaičiavimas nebuvo pakankamai motyvuotas ir, kita vertus, kad vien tik nuorodos į taikytinus dokumentus nepateikiant tinkamų nagrinėjamos situacijos paaiškinimų, kurie leistų patikrinti analizės pagrįstumą, remiantis teismų praktika nepakanka, nes tokia nuoroda Bendrajam Teismui nesudaro galimybių patikrinti palūkanų padidrinimo apskaičiavimo metodo teisėtumo.
- 41 Be to, dublike DAB tvirtina, kad Komisija bendrai ir vieningai išnagrinėjo AFR suteiktų grąžintinių avansų mechanizmą, nors iš tikrųjų buvo du skirtingi avansai.
- 42 Komisija prašo atmesti šiuos ieškinio pagrindus.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

- 43 Primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką pareigos motyvuoti apimtis priklauso nuo atitinkamo akto pobūdžio ir nuo jo priėmimo aplinkybių. Motyvai turi

aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti institucijos samprotavimus, kad, pirma, suinteresuotieji asmenys, norėdami apginti savo teises ir patikrinti, ar sprendimas pagrįstas, galėtų žinoti priemonės pateisinimą, ir, antra, kad Sąjungos teismas galėtų vykdyti jo teisėtumo priežiūrą. Nereikalaujama, kad motyvacija atspindėtų visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes, nes jos atitiktis SESV 296 straipsnio reikalavimams vertintina atsižvelgiant ne vien į jos formuluotę, bet taip pat į jos kontekstą bei į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą. Konkrečiai tariant, Komisija neprivalo pasisakyti dėl visų suinteresuotųjų asmenų jai pateiktų argumentų, tačiau sprendimo ekonomijos sumetimais pakanka išdėstyti tik esminius faktus ir teisines pastabas (žr. 2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Corsica Ferries France prieš Komisiją*, T-349/03, Rink. p. II-2197, 62–64 punktus ir juose nurodytą teismų praktiką).

- 44 Be to, kai sprendimas buvo priimtas aplinkybėmis, kurias gerai žinojo suinteresuotasis asmuo, gali būti pateikta tik tokio sprendimo motyvų santrauka (1975 m. lapkričio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique ir kt. prieš Komisiją*, 73/74, Rink. p. 1491, 31 punktą ir 2003 m. rugsėjo 30 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-301/96, Rink. p. I-9919, 89 ir 92 punktus).
- 45 Taip pat reikia priminti teismų praktiką, pagal kurią pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia skirti nuo motyvų pagrįstumo klausimo, kuris susijęs su ginčijamo akto teisėtumu iš esmės (2001 m. kovo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-17/99, Rink. p. I-2481, 35 punktą; 2008 m. lapkričio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Evropaiki Dynamiki prieš Komisiją*, T-406/06, neskelbiamo Rinkinyje, 47 punktą ir 2009 m. gegužės 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *VIP Car Solutions prieš Parlamentą*, T-89/07, Rink. p. II-1403, 63 punktą). Todėl kaltinimai ir argumentai, kuriais siekiama ginčyti akto pagrįstumą, nagrinėjant pagrindą, susijusį su motyvų nebuvimu ar stoka, yra nepagrįsti (šiuo klausimu žr. 2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Olympiaki Aeroporia Ypiresies prieš Komisiją*, T-68/03, Rink. p. II-2911, 79 punktą ir šio sprendimo 12 punkte minėto Sprendimo *Biria* 210 punktą).

Dėl ieškinio T-267/08 pirmojo pagrindo

46 ŠPDK regionas iš esmės nurodo, jog ginčijamas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas, nes iš jo matyti, kad Komisija manė, jog DAB suteiktą grąžintiną avansą iš tikrųjų suteikė DAB savivaldybės.

47 Tačiau reikia manyti, kad kadangi pirminis sprendimas buvo atšauktas, ŠPDK regionas negali veiksmingai remtis jo motyvavimo stoka ginčijamo sprendimo atžvilgiu. Be to, pastarojo 16, 17 ir 27 konstatuojamosiose dalyse aiškiai nurodoma DAB, o ne ją sudarančios savivaldybės, kaip kolektyvinis subjektas, suteikęs vieną iš dviejų ginčijamų grąžintinų avansų, todėl šis ieškinio pagrindas turi būti atmestas kaip neturintis faktinio pagrindo.

Dėl ieškinio T-279/08 antrojo pagrindo

48 Šį pagrindą sudaro dvi dalys. Pirmoji dalis susijusi su pagalbos sumos apskaičiavimo metodo motyvavimo nepakankamumu. Antroji dalis susijusi su AFR suteiktos pagalbos bendro ir vieningo nagrinėjimo motyvavimo nebuvimu.

— Dėl pirmos dalies, susijusios su pagalbos sumos apskaičiavimo metodo motyvavimo nepakankamumu

49. Ginčijamame sprendime Komisija taip apibūdino savo pagalbos sumos apskaičiavimo metodą:

„49. Kai pagalba sunkumų patiriančioms įmonėms suteikiama kaip kreditai, pagalbą sudaro skirtumas tarp faktiškai taikytų palūkanų ir palūkanų, kurios pagalbos gavėjui būtų taikomos už tą patį kreditą privačioje rinkoje.

50. Remiantis 2007 m. Pranešimu dėl orientacinių normų Komisija nustatė orientacines normas, kurios, manoma, atitinka vidutinę palūkanų normą, reikalaujamą rinkoje vidutinėms ir ilgalaikėms paskoloms, nes šios paskolos užtikrinamos įprastomis garantijomis. Šiame pranešime taip pat pažymima, kad orientacinė norma yra žemiausia norma, kuri gali būti didinama esant rizikingoms aplinkybėms, pvz., kai įmonė patiria sunkumų arba kai bankams nepateikiamos įprastos garantijos. Tokiais atvejais priemoka gali būti padidinta 400 ir daugiau bazinių punktų. 1997 m. Pranešime dėl orientacinių normų nepatikslinama, ar, atsižvelgiant į skirtingą riziką, gali būti sudedami skirtingi rizikos priedai. Nors tokių priedų sudėjimas negali būti atmetas, Komisija, remdamasi finansų rinkų praktikos analize, savo sprendime privalo motyvuoti naudotą metodą siekiant sudėti skirtingus rizikos priedus. <...>

„51. 2004 m. audito įmonė <...> atliko tyrimą <...> pagal Komisijos užsakymą (toliau – tyrimas). Remiantis empiriniais tyrimais, tyrime nustatomi priedai, į kuriuos galima atsižvelgti esant skirtingoms rizikos, susijusios su įmonėmis arba su sandoriais (užtikrintais kintamomis garantijomis), kategorijoms. Iš tyrimo aiškiai matyti, kad įvairių rizikos aspektų (skolininko mokumas, garantijos) buvimas vienu metu lemia priedus, kurie turi būti pridėti prie bazinės normos.“

52. Po šio tyrimo Komisijos požiūris į pagalbos dalies paskolose apskaičiavimą buvo išsamiai išdėstytas ir patikslintas jos 2008 m. Komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo <...> (toliau – 2008 m. Komunikatas dėl orientacinių normų). Šiame komunikate nurodomas tyrime

rekomenduotas metodas ir numatyti įvairūs bazinės normos priedų dydžiai priklausomai tiek nuo įmonės mokumo, tiek ir nuo siūlomų garantijų.

53. Reikia konstatuoti, kad pagalbos nustatymas priemonėse grindžiamas valstybės pagalbos sąvoka ir, kaip nuolat nurodoma Teisingumo Teismo praktikoje, „valstybės pagalbos sąvoka turi būti taikoma objektyviai situacijai, kurią reikia vertinti Komisijos sprendimo priėmimo dieną“.

<...>

54. Todėl Komisija mano, kad tinkamas metodas siekiant nustatyti pagalbą yra toks, koks nustatytas 2008 m. Komunikate dėl orientacinių normų, ir siekia nagrinėti šias priemones atsižvelgiant į šį komunikatą.
55. 2008 m. Komunikate dėl orientacinių normų numatyta, kad priedas, kuris leidžia manyti, jog valstybės pagalba neegzistuoja sunkumų patiriančios įmonės, siūlančios nedideles garantijas, atveju, yra 1 000 bazinių punktų.
56. Kaip buvo nurodyta 5.1.3 skyriuje, Komisija mano, kad AFR (pagalbos) priemonių suteikimo momentu buvo sunkumų patirianti įmonė. Be to, Komisija pažymi, jog nebuvo pasiūlyta jokia garantija dėl grąžintinų avansų ir kad todėl garantijų lygis gali būti vertinamas kaip žemas.

57. Todėl pagalbos dalis iš principo lygi skirtumui tarp bazinės normos, prie jos pridėjus 1 000 punktų, ir normos, kurią taikant priemonė buvo suteikta. Tačiau, atsižvelgiant į tai, jog ji 2008 m. balandžio 2 d. pirminiame sprendime nusprendė, kad taikytinas priedas yra 800 bazinių punktų, kad pagalbos gavėja neskundė šio sprendimo, kad nė vienas pagalbos gavėjos konkurentas nesuabejojo dėl pirminio sprendimo teisėtumo, ir atsižvelgiant į visas šios bylos aplinkybes Komisija mano, kad šiuo atveju nereikia padidinti šio priedo.
58. Komisija daro išvadą, kad pagalbos dalis lygi skirtumui tarp taikytinos orientacinės palūkanų normos pridėjus 800 bazinių punktų ir palūkanų normos, kurią taikant buvo suteikta priemonė.“
- 50 Reikia konstatuoti, kad, priešingai nei tvirtina DAB, Komisijos nurodyto pagalbos sumos apskaičiavimo metodo motyvavimas neapsiriboja paprastu nukreipimu į 2008 m. Komunikatą dėl orientacinių normų ir į pirminį sprendimą. Ginčijamame sprendime iš esmės yra pateiktas išsamus pasirinkto apskaičiavimo metodo aprašymas, t. y. orientacinės normos naudojimas susietas su tarifiniu priedu dėl sunkios AFR situacijos ir garantijų, užtikrinančių grąžintinus avansus, nebuvimo.
- 51 Visų pirma Komisijos nurodytas apskaičiavimo metodas grindžiamas Pranešimu 97/C 273/03 dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo (OL C 273, p. 3, toliau – 1997 m. Pranešimas dėl orientacinių normų) ir 2008 m. Komunikatu dėl orientacinių normų.
- 52 Antra, ginčijamas sprendimas motyvuojamas išsamia AFR finansinės situacijos analize, kurios pagrįstumas yra atskiras klausimas nuo pareigos motyvuoti laikymosi, ir garantijų nebuvimu.

- 53 Trečia, kalbant apie taikytinos orientacinės normos padidinimo, atsižvelgiant į rizikos kriterijų, kuriuos lemia AFR finansinė situacija ir garantijų nebuvimas, sudėjimą, motyvavimą, pažymėtina, jog ginčijamame sprendime, taikant Bendrojo Teismo praktiką (12 punkte minėto Sprendimo *Biria* 218 punktas), remiamasi 2004 m. spalio mėn. audito įmonės Komisijos vardu atlikta finansinių rinkų praktikos analize, grindžiama empiriniais tyrimais dėl priedų, į kuriuos atsižvelgiama rinkoje dėl skirtingų su įmonėmis ar sandoriais susijusių rizikos kategorijų.
- 54 Ginčijamo sprendimo 57 konstatuojamoje dalyje, papildant teiginį, kad atsižvelgta į kitas šios bylos aplinkybes, daroma nuoroda į pirminį sprendimą tik siekiama pagrįsti Komisijos 800 bazinių punktų rizikos priedo nustatymą. Bendrasis Teismas mano, kad tokio lygio rizikos priedo nustatymas yra pakankamai motyvuotas.
- 55 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šio ieškinio pagrindo pirmą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

— Dėl antros dalies, susijusios su „bendro ir vieningo“ AFR suteiktų avansų nagrinėjimo motyvavimo nebuvimo

- 56 Pirma, reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime Komisija, 17 konstatuojamoje dalyje pristatydamą nagrinėjamas pagalbos priemonės, teisingai atskyrė du grąžintinus avansus, suteiktus, pirma, ŠPDK regiono ir, antra, DAB.

- 57 Antra, reikia konstatuoti, kad nors ginčijamo sprendimo 16 konstatuojamoje dalyje remiamasi „sujungtu gražintinu avansu“, tačiau ši aplinkybė neturėtų būti traktuojama kaip įrodanti motyvavimo nebuvimą. Ginčijamo sprendimo 17 konstatuojamoje dalyje taip pat buvo patikslinta, jog, remiantis Prancūzijos valdžios institucijų Komisijai pateikta informacija, DAB suteiktas avansas susietas su sąlyga, kad panašų gražintiną avansą tokiomis pačiomis sąlygomis suteiks ŠPDK regionas.
- 58 Trečia, nors ginčijamame sprendime Komisija remiasi bendru aptariamų avansų kvalifikavimo valstybės pagalba, jų sumos nustatymo ir jų suderinamumo su bendra rinkta nagrinėjimu, ši aplinkybė *per se* nereiškia pareigos motyvuoti pažeidimo. Kadangi avansai buvo suteikti, pirma, tokiomis pačiomis sąlygomis (turint omenyje palūkanų normą) ir, antra, tam pačiam subjektui, bendras motyvavimas šiuo atveju atitinka pareigos motyvuoti tikslą, t. y. laikomasi pareigos aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti teisės aktą priėmusios institucijos samprotavimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų žinoti priemonės pateisinimą, o kompetentingas teismas galėtų vykdyti jo kontrolę.
- 59 Todėl reikia atmesti šio ieškinio pagrindo antrą dalį.
- 60 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinio T-279/08 antrąją pagrindą, susijusį su pareigos motyvuoti pažeidimu.

3. Dėl ieškinio T-267/08 antrojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir rungtyniškumo, lygybės, gero administravimo, valstybių narių konstitucinio identiteto gerbimo bei teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu ir dėl ieškinio T-279/08 pirmojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir rungtyniškumo principo pažeidimu

a) Šalių argumentai

⁶¹ ŠPDK regionas tvirtina, kad teisės į gynybą, taikytinos bet kurioje prieš asmenį pradėtoje procedūroje, kurioje gali būti priimtas sprendimas asmens nenaudai, paisymas privalomas su valstybės pagalba susijusiose procedūrose ir šia teise gali remtis ne tik sprendimo adresatas, bet ir pagalbą suteikęs kolektyvinis subjektas. Tačiau Komisija nepateikė reikalavimų nei ŠPDK regioninės tarybos nuolatinei komisijai, kuri nusprendė skirti pagalbą, nei minėtos regioninės tarybos pirmininkui, atsakingam už jos įgyvendinimą. Prancūzijos Respublika taip pat nepateikė prašymo šioms išrinktoms regioninės tarybos valdžios institucijoms dėl paaiškinimų; kontaktai buvo užmegzti tik su regioninės tarybos administracinės valdžios organais. Be to, ŠPDK regiono sprendimų priėmimo ar administracinė valdžia neturėjo priėjimo prie bylos medžiagos ir ji nebuvo procedūrinių dokumentų, Prancūzijos Respublikos pastabų ar Komisijos suformuluotų užklausimų dėl ginčijamos pagalbos adresatė. Komisija privalėjo kreiptis tiesiogiai į ŠPDK regioną arba prašyti Prancūzijos Respublikos oficialiai kreiptis į jo teisėtą atstovą, t. y. į regioninės tarybos pirmininką tam, kad jis jai pateiktų savo pastabas.

⁶² Tokiais veiksmais Komisija pažeidė gero administravimo ir valstybių narių konstitucinio identiteto gerbimo principus, taip sukeldama pavojų 1958 m. spalio 4 d. Prancūzijos Konstitucijos garantuojamam laisvam teritorinių subjektų valdymui.

- 63 Formalios tyrimo procedūros prieš priimant ginčijamą sprendimą atnaujinimo nebuvimas, nors šis sprendimas grindžiamas kitokiu pagalbos sumos apskaičiavimo metodu, nei naudotas pirminiame sprendime, taip pat lemia ŠPDK regiono, kaip suinteresuotojo asmens, teisės į gynybą, teisės į informaciją ir teisės būti išklausytam pažeidimą. Prancūzijos Respublikos teisė į gynybą taip pat buvo pažeista.
- 64 Be to, Komisija, ginčijamame sprendime remdamasi ne tik naujomis aplinkybėmis, bet ir tariamu dokumentų, kuriuos jai pateikė Prancūzijos valdžios institucijos dėl AFR sanavimo plano, nepakankamumu, pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą. Remiantis teismų praktika šis principas reikalauja, kad Komisijos galutinis sprendimas nebūtų grindžiamas aplinkybių, kurių suinteresuotosios šalys, atsižvelgdamos į negalutiniame sprendime pateiktą informaciją, negalėjo manyti privalančios jai pateikti, nenurodymu. Šiuo atveju netgi nebuvo priimtas negalutinis sprendimas, nes Komisija, visiškai nesilaikydama formalių reikalavimų ir darydama tai itin slapta, tik pakeitė pirminį sprendimą ginčijamu sprendimu. Todėl ŠPDK regionas, kaip ir Prancūzijos Respublika, negalėjo pateikti informacijos, kurią jos galėjo manyti turinčios pateikti.
- 65 Komisija taip pat pažeidė su pagalba susijusių šalių lygybės principą: skundo pareiškėja procedūros pradžioje buvo traktuojama kaip suinteresuotoji šalis remiantis SESV 108 straipsnio 2 dalimi, o skunde nurodytą pagalbą suteikęs teritorinis subjektas – tik kaip suinteresuota trečioji šalis, neturinti teisės dalyvauti procedūroje.
- 66 DAB kaltina Komisiją, kad ji nesikonsultavo nei su ja, nei su ŠPDK regionu, nei su AFR bendrove, nors, remiantis teismų praktika, teisė į gynybą reikalauja, kad suinteresuotieji asmenys būtų tokioje situacijoje, kad galėtų išreikšti savo požiūrį ir pateikti nuomonę dėl Sąjungos administracijos priimtų dokumentų, net jeigu nėra atitinkamą

procedūrą reglamentuojančių teisės aktų. Vien tik kreipimosi į Prancūzijos Respubliką nepakanka.

- 67 Ji taip pat tvirtina, kad reikia patikrinti, ar kaltinimai buvo suformuluoti pakankamai aiškiai tam, kad suinteresuotieji asmenys galėtų veiksmingai susipažinti su aplinkybėmis, dėl kurių jie yra kaltinami.
- 68 DAB priduria, kad formalios tyrimo procedūros prieš priimant ginčijamą sprendimą neatnaujinimas lemia teisės į gynybą, rungtyniškumo principo ir teisės būti išklaustam Komisijos pažeidimą. Ji neturėjo galimybės išdėstyti savo požiūrį, nes Komisija neinformavo apie pakartotinį ginčijamų avansų ir naudoto kitokio pagalbos apskaičiavimo metodo, nei taikytas nurodant pirminio sprendimo motyvus, nagrinėjimą.
- 69 Komisija ginčija ieškovių argumentų pagrįstumą.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

- 70 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką bet kurioje prieš asmenį pradėtoje procedūroje, kurioje gali būti priimtas sprendimas asmens nenaudai, teisės į gynybą paisymas yra vienas pagrindinių Sąjungos teisės principų ir jį reikia užtikrinti, net jeigu nėra atitinkamą procedūrą reglamentuojančių teisės aktų. Šis principas reikalauja, kad asmeniui nuo administracinės procedūros etapo būtų suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl Komisijos nurodytų faktų, kaltinimų ir aplinkybių tikrumo bei tinamumo (1986 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*,

234/84, Rink. p. 2263, 27 punktą ir 2000 m. kovo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kish Glass prieš Komisiją*, T-65/96, Rink. p. II-1885, 32 punktą).

- 71 Kalbant apie valstybės teritorinių vienetų, suteikusių valstybės pagalbą, teises, reikia pažymėti, kad administracinė procedūra valstybės pagalbos srityje vyksta tik prieš atitinkamą valstybę narę. Todėl tik suinteresuota valstybė narė, kuriai skirtas ginčijamas sprendimas, iš tikrųjų gali remtis teise į gynybą (2009 m. liepos 1 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Operator ARP prieš Komisiją*, T-291/06, Rink. p. II-2275, 35 punktą). Tokie pagalbą suteikiantys valstybės teritoriniai vienetai, kaip antai ieškovės, taip pat pagalbos gavėjos įmonės ir jų konkurentai laikomi tik šios procedūros suinteresuotosiomis šalimis SESV 108 straipsnio 2 dalies prasme (šiuo klausimu žr. 1999 m. gruodžio 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, T-158/96, Rink. p. II-3927, 42 punktą).
- 72 Be to, iš nusistovėjusių teismų praktikos matyti, kad Komisijos pareiga yra įpareigoti suinteresuotuosius asmenis pateikti savo pastabas SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatyto tyrimo etape (1993 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cook prieš Komisiją*, C-198/91, Rink. p. I-2487, 22 punktą; 1993 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Matra prieš Komisiją*, C-225/91, Rink. p. I-3203, 16 punktą ir 1998 m. gegužės 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 59 punktą).
- 73 Dėl minėtos pareigos Teisingumo Teismas nusprendė, kad pranešimo paskelbimas Oficialiajame leidinyje yra tinkama priemonė informuoti visus suinteresuotuosius asmenis apie procedūros pradžią (1984 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Intermills prieš Komisiją*, 323/82, Rink. p. 3809, 17 punktą) ir kad šiuo pranešimu siekiama iš suinteresuotųjų asmenų tik gauti visą informaciją, reikalingą būsimiems Komisijos veiksams (1973 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, 70/72, Rink. p. 813, 19 punktą ir 1996 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Skibsværftsforeningen ir kt. prieš Komisiją*, T-266/94, Rink. p. II-1399, 256 punktą).

- 74 Pagal šią teismų praktiką remiantis SESV 108 straipsnio 2 dalimi pradėtoje administracinėje procedūroje suinteresuotosios šalys iš esmės atlieka Komisijos informacijos šaltinio vaidmenį. Iš to matyti, kad suinteresuotosios šalys, negalinčios naudotis teisei į gynybą prilyginamomis teisėmis, kurios pripažįstamos asmenims, kurių atžvilgiu pradėta procedūra, turi tik teisę dalyvauti administracinėje procedūroje tiek, kiek yra tinkama atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes (1998 m. birželio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *British Airways ir kt. prieš Komisiją*, T-371/94 ir T-394/94, Rink. p. II-2405, 59 ir 60 punktai bei 2003 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją*, T-228/99 ir T-233/99, Rink. p. II-435, 125 punktas).
- 75 Todėl suinteresuotosios šalys negali remtis gero administravimo principo pažeidimu, kurį lėmė aplinkybė, kad Komisija asmeniškai nepaprašė jos pateikti pastabų apie pagalbos tyrimo procedūrą (2006 m. gegužės 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kuwait Petroleum (Nyderlandai) prieš Komisiją*, T-354/99, Rink. p. II-1475, 82 punktas). Komisija taip pat neturi pareigos perduoti suinteresuotosioms šalims pastabas ar informaciją, kurią ji gavo iš atitinkamos valstybės narės vyriausybės.
- 76 Šiuo atveju ieškovės tvirtina, kad Komisija pažeidė jų teisę į gynybą, rungtyniškumo principą ir teisę į gerą administravimą, pirma, nepateikdama tiesiogiai joms prašymo dėl paaiškinimų ar neprašydama Prancūzijos Respublikos kreiptis į jų teisėtą atstovą, kad jis pateiktų savo pastabas, antra, neleidama joms susipažinti su bylos medžiaga ir, trečia, nes joms nebuvo pateikti procedūriniai dokumentai, Prancūzijos Respublikos pastabos ar Komisijos suformuluoti užklausimai dėl ginčijamos pagalbos.
- 77 DAB taip pat tvirtina, kad buvo pažeista ne tik jos, bet ir ŠPDK regiono bei pagalbą gavusios AFR bendrovės teisė į gynybą, nes jų pastabos nebuvo priimtos. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad DAB suinteresuota pareikšti ieškinį tik dėl to, kad būtų apgintos jos procesinės teisės (pagal analogiją žr. 2001 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos

teismo nutarties *British American Tobacco International (Holdings) prieš Komisiją*, T-41/00, Rink. p. II-1301, 18 ir 19 punktus ir 2008 m. spalio 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sogelma prieš AER*, T-411/06, Rink. p. II-2771, 101 punktą). Kadangi DAB nėra suinteresuota pareikšti ieškinį, kad būtų apgintos ŠPDK regiono ir pagalbos gavėjos teisės, kaltinimas dėl šių teisių pažeidimo yra nepriimtinas tiek, kiek jį nurodo DAB.

- 78 Iš šio sprendimo 70–75 punktuose nurodytos teismų praktikos matyti, kad suinteresuotieji asmenys, pvz. ieškovės, negali naudotis teise į gynybą kaip tokia, tačiau turi tik teisę būti išklaustyti ir dalyvauti procedūroje tiek, kiek yra tinkama atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes. Todėl ieškovių nurodytas teisės į gynybą, rungtyniškumo principo ir teisės į gerą administravimą pažeidimas turi būti nagrinėjamas tik atsižvelgiant į ieškovių teisę būti išklaustyti ir dalyvauti procedūroje.
- 79 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Komisija, 2007 m. spalio 27 d. Oficialiajame leidinyje paskelbdama kvietimą teikti pastabas remiantis EB 88 straipsnio 2 dalimi dėl procedūros, susijusios su Prancūzijos Respublikos AFR suteikta valstybės pagalba, apie kurią nepranešta, sprendimo pradėti procedūrą ir jo santraukos paskelbimo forma, leido visiems suinteresuotiesiems asmens sužinoti apie procedūros pradžią.
- 80 Dėl DAB kaltinimo, jog kaltinimai nebuvo suformuluoti pakankamai aiškiai, kad suinteresuotieji asmenys galėtų veiksmingai susipažinti su aplinkybėmis, dėl kurių jie yra kaltinami, reikia priminti, kad pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias (EB 88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 6 straipsnį, kai Komisija nusprendžia pradėti formalus tyrimo procesą, sprendime pradėti procesą gali būti tik apibendrinami reikšmingi faktai ir teisės klausimai, pateikiamas pirminis nagrinėjamos valstybės priemonės įvertinimas siekiant nustatyti, ar ji yra pagalba,

ir išdėstomos abejonės dėl pagalbos atitikimo bendrajai rinkai (2002 m. spalio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją*, T-269/99, T-271/99 ir T-272/99, Rink. p. II-4217, 104 punktas ir 2008 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *TV 2/Danmark ir kt. prieš Komisiją*, T-309/04, T-317/04, T-329/04 ir T-336/04, Rink. p. II-2935, 138 punktas).

- 81 Sprendimas pradėti procesą turi sudaryti sąlygas suinteresuotosioms šalims veiksmingai dalyvauti formalioje tyrimo procedūroje, per kurią jos galėtų pateikti savo argumentus. Dėl to pakanka, kad šalys žinotų argumentus, leidusius Komisijai preliminariai nuspręsti, kad nagrinėjama priemonė gali būti nauja su bendrąja rinka nesuderinama pagalba (2002 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Government of Gibraltar prieš Komisiją*, T-195/01 ir T-207/01, Rink. p. II-2309, 138 punktas ir šio sprendimo 80 punkte minėto Sprendimo *Diputación Foral de Guipúzcoa ir kt. prieš Komisiją* 105 punktas).
- 82 Šiuo atveju sprendime pradėti procedūrą Komisija aiškiai nurodė motyvus, kuriais remiantis ji padarė preliminarią išvadą, jog nagrinėjami grąžintini avansai yra valstybės pagalba (sprendimo pradėti procedūrą 8–15 konstatuojamosios dalys), ir priežastis, dėl kurių ji manė, kad kyla abejonų dėl šios pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka (minėto sprendimo 16–20 konstatuojamosios dalys).
- 83 Be to, dėl ŠPDK regiono ir DAB kaltinimo, susijusio su formalios tyrimo procedūros atšaukus pirminį sprendimą neatnaujinimu, reikia priminti, kad, remiantis teismų praktika, neteisėto akto pakeitimo procedūra gali būti vėl pradėta atsizvelgiant į tą konkretų momentą, kai buvo padarytas pažeidimas, ir Komisija neprivalo vėl pradėti procedūrą nuo to konkretaus momento (šiuo klausimu žr. 2000 m. spalio 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Industrie des poudres sphériques prieš Tarybą*, C-458/98 P,

Rink. p. I-8147, 82 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką bei 2008 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Alitalia prieš Komisiją*, T-301/01, Rink. p. II-1753, 99 ir 142 punktus). Šiuo atveju pirminio sprendimo atšaukimą lėmęs nepakankamas motyvavimas yra nesusijęs su procedūros, kurioje nebuvo padaryta jokių pažeidimų, pradėjimu. Todėl Komisija neprivalėjo pakartotinai išnagrinėti bylą, nes ji turėjo pakankamai informacijos, kurios reikia naujai analizei, kaip to reikalaujama šio sprendimo 12 punkte nurodytame Sprendime *Biria* apskaičiuojant rizikos priedą.

- 84 Todėl, kadangi ieškovių teisė būti išklaustyti ir dalyvauti procedūroje nebuvo pažeista priimant pirminį sprendimą, šio sprendimo atšaukimas dėl nepakankamų motyvų ir jį pakeičiančio naujo sprendimo priėmimas nereikalauja pakartoti formalaus tyrimo procedūrą. Be to, net darant prielaidą, kad ŠPDK regionas galėtų pateikti kaltinimą dėl Prancūzijos Respublikos teisės į gynybą pažeidimo, reikia konstatuoti, kad jis nepateikė jokių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad toks formalios tyrimo procedūros nekartojimas yra toks pažeidimas.
- 85 Dėl papildomų aplinkybių, susijusių su AFR taikytomis sanavimo priemonėmis, įtraukimo į ginčijamą sprendimą neturėtų būti kvestionuojamas šis teiginys. Kaip pažymi Komisija, tokiu papildymu siekiama išsamiau atsakyti į ieškovių jų ieškiniuose pateiktus argumentus. Todėl negalima tvirtinti, kad papildomų aplinkybių įtraukimu pažeidžiama ieškovių teisė būti išklaustyti, nes juo, priešingai, siekiama jų laikytis. Bet kuriuo atveju ieškovės nenurodė tokių aplinkybių, į kurias atsižvelgusi Komisija būtų galėjusi pakeisti išvadą, kurią ji padarė ginčijamame sprendime. Tam, kad toks teisės į gynybą pažeidimas lemtų panaikinimą, reikia, jog būtų tikimybė, kad, nesant šio pažeidimo, procedūros rezultatas būtų buvęs kitoks (1987 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 259/85, Rink. p. 4393, 12 ir 13 punktai ir 1990 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-301/87, Rink. p. I-307, 30 ir 31 punktai).

- 86 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisija nepažeidė nei ieškovių teisių būti išklausytoms ir dalyvauti procedūroje, nei teisės į gerą administravimą, nei rungtyniškumo principo.
- 87 ŠPDK regiono kaltinimą, susijusį su lygybės principo pažeidimu, taip pat reikia atmesti. Valstybės pagalbos kontrolės srityje pagalbą suteikiantys valstybės teritoriniai vienetai, pvz., ieškovės, iš esmės turi tas pačias procesines teises kaip ir galimi pareiškėjai. Pastarieji tik vertinami kaip suinteresuotieji asmenys šioje procedūroje, su kuriais Komisija neprivalo pradėti ginčytis (72 punkte minėto Sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 59 punktas ir 2006 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid ir Federación Catalana de Estaciones de Servinio prieš Komisiją*, T-95/03, Rink. p. II-4739, 140 punktas).
- 88 Be to, kalbant apie ŠPDK regiono kaltinimą, susijusį su valstybių narių konstitucinio identiteto gerbimu, reikia priminti, kad negalima atmesti galimybės, jog valstybės teritorinis vienetas turi tokį teisinį ir faktinį statusą, dėl kurio jis yra pakankamai autonomiškas nuo valstybės narės centrinės vyriausybės tam, kad jo priimamomis priemonėmis būtų jis, o ne centrinė vyriausybė vaidintų pagrindinį vaidmenį apibrėžiant politinę ir ekonominę įmonių veiklos aplinką (2006 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, Rink. p. I-7115, 58 punktas ir 2008 m. rugsėjo 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unión General de Trabajadores de la Rioja ir kt.*, C-428/06–C-434/06, Rink. p. I-6747, 48 punktas). Tačiau per valstybės pagalbos kontrolės procedūrą kitų nei atitinkama valstybė narė suinteresuotųjų asmenų vaidmuo yra tik toks, koks nurodytas šio sprendimo 74 punkte. Šiuo aspektu šie asmenys negali patys tiesiogiai dalyvauti ginčiuose su Komisija taip, kaip tai gali daryti ta valstybė narė (2002 m. rugsėjo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 82 punktas). Todėl šį kaltinimą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

89 Galiausiai ŠPDK regiono pateiktas kaltinimas, susijęs su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu (žr. šio sprendimo 64 punktą), nėra labiau įtikinantis.

90 Remiantis teismų praktika Komisija valstybės pagalbos tyrimo procedūroje turi atsižvelgti į teisėtus lūkesčius, kuriuos galėjo sukelti sprendime pradėti tyrimo procedūrą esanti informacija (2001 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi prieš Komisiją*, T-6/99, Rink. p. II-1523, 126 punktas). Todėl Komisija neturi grįžti savo galutinio sprendimo aplinkybių, kurių suinteresuotosios šalys, atsižvelgdamos į sprendime pradėti procedūrą esančią informaciją, negalėjo manyti privalančios pateikti, nenurodymu (2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *González y Díez prieš Komisiją*, T-25/04, Rink. p. II-3121, 125 punktas).

91 Šiuo atveju sprendimo pradėti procedūrą 18 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Šiame etape Komisija abejoja, ar gairėse numatytos pagalbos restruktūrizavimui suderinamumo sąlygos yra įvykdytos. Komisija nurodo šiuos aspektus:

— Prancūzijos valdžios institucijos jai nepateikė gairių 34–37 punktus atitinkančio restruktūrizavimo plano,

— Komisija nebuvo informuota apie kompensacines priemones, skirtas užkirsti kelią bet kokiam pernelyg dideliame konkurencijos iškreipimui, kurį sukeltų pagalba (gairių 38–42 punktai).“

- 92 Todėl sprendime pradėti procedūrą yra aplinkybių, įrodančių, kad Komisija abejojo dėl nagrinėjamų priemonių suderinamumo, turint omenyje Komisijos komunikato dėl Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 244, 2004, p. 2, toliau – Gairės) 34–37 punktus atitinkančio restruktūrizavimo plano nebuvimą.
- 93 Todėl suinteresuotosios šalys ir Prancūzijos Respublika žinojo, kad, siekiant nustatyti suteiktos pagalbos suderinamumą, jos privalėjo įrodyti tokio restruktūrizavimo plano buvimą, nuo kurio priklauso pagalbos suteikimas. Todėl šiuo aspektu nėra teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo.
- 94 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad visi šie ieškinio pagrindai turi būti atmesti.

4. Dėl ieškinio T-267/08 trečiojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida dėl neatsižvelgimo į pagalbą suteikusių asmens teisinį subjektiškumą

a) Šalių argumentai

- 95 ŠPDK regionas tvirtina, kad motyvų nebuvimas dėl DAB, kaip viešojo subjekto, suteiktos pagalbos AFR atskleidžia klaidą dėl ginčijamo sprendimo motyvų pagrįstumo. Komisija, klaidingai manydama, kad pagalbą suteikė DAB savivaldybės, neatsižvelgė į pagalbą suteikusių asmens teisinį subjektiškumą. Ji nepasiaiškino dėl pusės suteiktos

pagalbos, kurios specifinis finansavimo būdas nebuvo nagrinėjamas, nors pagalbos pasekmės neatsiejamos nuo jos finansavimo būdo.

⁹⁶ Komisija prašo atmesti ŠPDK regiono argumentus.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

⁹⁷ Visų pirma reikia pažymėti, kad, kadangi pirminis sprendimas buvo atšauktas, ieškovė negali veiksmingai ginčyti, jog jame yra akivaizdi vertinimo klaida, susijusi su vieno iš pagalbą suteikusio asmens nustatymu. Be to, darant prielaidą, kad šis argumentas nurodytas ir dėl ginčijamo sprendimo, teigiant, būtent jo 16, 17 ir 27 konstatuojamosiose dalyse, kad DAB yra kolektyvinis subjektas, suteikęs vieną iš dviejų ginčijamų grąžintinų avansų, Komisija minėtame sprendime nepadarė jokios akivaizdžios vertinimo klaidos.

⁹⁸ Argumentas, kuris skiriasi nuo prieš tai pateikto, kad nebuvo atsižvelgta į DAB suteiktos pagalbos specifinį finansavimo būdą, sutampa su ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo pirma dalimi ir bus nagrinėjamas kartu su ja.

⁹⁹ Iš to darytina išvada, kad kaltinimas, susijęs su neatsižvelgimu į DAB teisinį subjektiškumą, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

5. Dėl ieškinių T-267/08 ketvirtojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su lėšų kilmės vertinimo klaida, ir dėl ieškinių T-279/08 ketvirtojo pagrindo, susijusio su valstybės išteklių sąvokos vertinimo klaida

a) Šalių argumentai

¹⁰⁰ ŠPDK regionas nurodo, kad Komisija padarė vertinimo klaidą dėl nagrinėjamų lėšų kilmės, nes šios lėšos kildinamos ne iš DAB savivaldybių, kaip tai nurodė Komisija pirminiame sprendime, bet iš pačios DAB, kuri yra bendruomenių tarpusavio bendradarbiavimo viešasis subjektas. Todėl Komisija klaidingai konstatavo, kad DAB avansas buvo suteiktas iš valstybės išteklių, nes aglomeracijos bendruomenės disponuoja savo nuosavais ištekliais. Šie ištekliai kaupiami iš dalies per privalomas mokesčines ir paramokestines įplaukas, taip pat iš ekonominio pobūdžio paslaugų, kurias teikia šie viešieji subjektai.

¹⁰¹ ŠPDK regionas, remdamasis Prancūzijos bendrojo vietos savivaldos kodekso L. 4331-1–L. 4331-3 straipsniais, kuriuose detalai išdėstomos regionų pajamos, pažymi, kad pagalba, kurią jis pats suteikė, kildinama ir iš išteklių, kurie nėra visiškai mokesčiai ar paramokestiniai.

¹⁰² ŠPDK regionas taip pat kaltina Komisiją ginčijamame sprendime padarius išvadą, kad AFR suteikti avansai priskirtini valstybei vien todėl, kad juos suteikė teritoriniai kolektyviniai subjektai. Tačiau, remiantis teismų praktika, Komisija kiekvienu konkrečiu atveju privalo išnagrinėti priskyrimo kriterijų, o to ji nepadarė, nes nusprendė, kad nagrinėjami avansai buvo suteikti DAB savivaldybių.

- 103 DAB tvirtina, kad aglomeracijos bendruomenės turi platų išteklių spektrą, tarp kurių yra mokesčiams ir kitoms įmokoms nepriskirtinos pajamos, kaip antai pajamos iš kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, sumos, kurias jos gauna iš viešojo administravimo institucijų, asociacijų ar privačių asmenų už suteiktas paslaugas ir iš joms dovanoto ar testamentu palikto turto. Šios pajamos, kurios gaunamos ne iš valstybės teisės aktais numatytų privalomųjų įmokų, nėra valstybės ištekliai. Komisija privalėjo išanalizuoti grąžintiniams avansams finansuoti naudojamų išteklių kilmę ir nustatyti, ar šis avansas buvo išskaitytas iš valstybės išteklių, ar iš kitų DAB išteklių.
- 104 DAB taip pat tvirtina, kad suteiktas grąžintinas avansas nėra papildoma našta jai, bet ateities pajamos, nes tai yra pinigų, kurie turi būti grąžinti su 4,08 % dydžio palūkanomis, atitinkančiomis Bendrijos orientacinę normą avanso suteikimo momentu, paskolinimas.
- 105 Komisija prašo atmesti šiuos ieškinių pagrindus.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

- 106 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal teismų praktiką priemonės kvalifikavimui kaip pagalba Sutarties prasme reikia, kad būtų tenkinami SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti keturi kumuliatyvūs kriterijai. Pirma, turi būti valstybės priemonės arba priemonės panaudojant valstybinius išteklius, antra, šios priemonės gali turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, trečia, jomis turi būti suteikta nauda priemonės adresatui ir, ketvirta, jos turi ar gali iškraipyti konkurenciją (žr. 2009 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Presidente del Consiglio dei Ministri*, C-169/08, Rink. p. I-10821, 52 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 107 Ieškovės šiais savo ieškinių pagrindais ginčija, kad pirmasis iš šių kriterijų, pagal kuri tam, kad būtų galima naudą kvalifikuoti pagalba SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme, ji, pirma, turi būti tiesiogiai arba netiesiogiai suteikta iš valstybės išteklių ir, antra, priskiriama valstybei (žr. 2004 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Pearle ir kt.*, C-345/02, Rink. p. I-7139, 35 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką bei 2008 m. birželio 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SIC prieš Komisiją*, T-442/03, Rink. p. II-1161, 93 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką), yra įvykdytas.
- 108 Reikia pažymėti, kad valstybės arba valstybiniais ištekliais finansuojamą priemonę gali priimti ne tik atitinkamos valstybės centrinė, bet ir valstybės vidaus subjekto institucija. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką teritorinių vienetų, bet ne centrinės valdžios, priemonė taip pat gali būti pagalba, jei įvykdomos SESV 107 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos (1987 m. spalio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, 248/84, Rink. p. 4013, 17 punktas ir šio sprendimo 88 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Portugalija prieš Komisiją* 55 punktas). Kitaip tariant, valstybių narių vidaus subjektų (decentralizuotų, federalinių, regioninių ar kt.), nepaisant jų teisinio statuso ir pavadinimo, priemonės, kaip ir kitos federalinės ar centrinės valdžios priemonės, priskirtinos SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, jei įvykdomos šios nuostatos sąlygos (2002 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kt. prieš Komisiją*, T-103/00 ir T-92/00, Rink. p. II-1385, 57 punktas).
- 109 Dėl valstybinių išteklių sąvokos reikia priminti, kad, kaip išplaukia iš Teisingumo Teismo praktikos, SESV 107 straipsnio 1 dalis apima visas pinigines priemones, kurias viešosios valdžios institucijos gali realiai panaudoti įmonėms remti, nesvarbu, ar tos priemonės yra nuolatinė valstybės turto dalis, ar ne. Taigi, net jei sumos, susijusios su minėta priemone, ne visuomet priklauso viešosios valdžios institucijoms, tai, kad jos yra nuolatos valstybės kontroliuojamos, taigi yra kompetentingų nacionalinių valdžios institucijų dispozicijoje, yra pakankamas pagrindas laikyti jas valstybiniais ištekliais (šiuo klausimu žr. 2000 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją*, C-83/98 P, Rink. p. I-3271, 50 punktą

ir 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-482/99, Rink. p. I-4397, 37 punktą).

- 110 Iš šio sprendimo 108 punkte nurodytos teismų praktikos matyti, kad tai, jog avansai buvo suteikti ŠPDK regiono ir DAB, taigi teritorinių subjektų, bet ne centrinės valdžios, savaime nereiškia, kad šioms priemonėms netaikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis. Todėl sąlyga, susijusi su nagrinėjamų priemonių priskyrimu valstybei, yra įvykdyta.
- 111 Be to, iš šio sprendimo 109 punkte minėtos teismų praktikos išplaukia, kad galimas ginčijamų priemonių finansavimas nuosavais ŠPDK regiono ir DAB ištekliais, kurie nėra mokestinio ar paramokestinio pobūdžio, neturėtų juo labiau lemti šių priemonių kvalifikavimą ne valstybės pagalba. Iš tiesų esminis kriterijus valstybės išteklių srityje yra viešoji kontrolė, o SESV 107 straipsnio 1 dalis apima visas pinigines priemones, nepaisant to, ar jas lemia privalomos įmokos, ar ne, kurias viešasis sektorius gali veiksmingai naudoti teikiant paramą įmonėms.
- 112 Be to, reikia atmesti DAB argumentą, kad suteiktas avansas nėra našta, bet ateities pajamos, nes tai yra pinigų, kurie turi būti gražinti su palūkanomis, paskolinimas. Palūkanos, kurias įmonė gali būti priversta mokėti kaip atlygį už paskolą, negali visiškai panaikinti naudos, kurią gauna ši įmonė (šiuo klausimu žr. 1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *DM Transport*, C-256/97, Rink. p. I-3913, 21 punktą). Žinoma, tai yra našta DAB biudžetui, nes ji galėtų pasinaudoti palankesne gražos norma, jei ji paskolintų šią sumą įprastomis rinkos sąlygomis arba jei ji ją būtų kitaip panaudojusi ar investavusi. Esant tokiai situacijai pagalbą sudaro skirtumas tarp palūkanų, kurios turėtų būti mokamos, jei būtų taikoma įprastas rinkos sąlygas atitinkanti palūkanų norma, ir faktiškai pervestų palūkanų (1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cityflyer Express prieš Komisiją*, T-16/96, Rink. p. II-757, 53 punktas). Komisijos pateikto vertinimo dėl tokios naudos pagalbos gavėjui,

turint omenyje taikomas palūkanų normas ir AFR finansinę situaciją, teisėtumas savo ruožtu bus nagrinėjamas kartu su ieškinio T-267/08 penktuoju pagrindu, susijusiu su vertinimo klaida dėl AFR naudos, gautos iš grąžintinų avansų.

- 113 Galiausiai reikia pažymėti, kad, kadangi pirminis sprendimas buvo atšauktas, DAB negali veiksmingai tvirtinti, kad jame yra vieno iš pagalbą suteikusio subjekto nustatymo klaida. Be to, darant prielaidą, kad šis argumentas nurodytas ir dėl ginčijamo sprendimo, pavyzdžiui, jo 16, 17 ir 27 konstatuojamosiose dalyse nusprendus, kad DAB yra kolektyvinis subjektas, suteikęs vieną iš dviejų ginčijamų grąžintinų avansų, Komisija nepadarė jokios ginčijamos priemonės finansavimo analizės klaidos.
- 114 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo pirmą dalį, susijusią su lėšų kilmės vertinimo klaida, ir ieškinio T-279/08 ketvirtąjį pagrindą, susijusį su valstybės išteklių sąvokos vertinimo klaida.

6. Dėl ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo antros dalies, susijusios su AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone klaida, ir ieškinio T-279/08 trečiojo pagrindo, susijusio su sunkumų patiriančios įmonės sąvokos vertinimo klaida

a) Šalių argumentai

- 115 ŠPDK regionas tvirtina, kad Komisija, kvalifikuodama AFR sunkumų patiriančia įmone Gairių 10 punkto a papunkčio ir, papildomai, šių gairių 11 punkto prasme, padarė vertinimo klaidą.

116 Dėl AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone Gairių 10 punkto a papunkčio prasme Komisija savo analizę apribojo tik ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamoje dalyje pateiktoje lentelėje esančiais AFR finansiniais rezultatais, apimančiais laikotarpį nuo 2001 m. gruodžio 31 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d., nors pagalba buvo suteikta 2005 m. liepos 4 d. Komisija neatsižvelgė į pirmuosius teigiamus AFR parengto atkūrimo plano rezultatus, gautus nuo 2005 m. pirmojo pusmečio suteikus avansą. Apyvarta 2005 m. gruodžio 31 d. buvo 45 milijonai eurų, o tai yra beveik dvigubai daugiau nei apyvarta metais prieš tai, kuri siekė 22,7 milijono eurų. Nuostoliai sumažėjo nuo 14,3 milijono eurų 2003 m. gruodžio 31 d. iki 8,1 milijono eurų 2005 m. gruodžio 31 d. Nuo 2004 m. kovo 4 d. iki 2005 m. birželio 30 d. buvo sudarytos dvylika sutarčių bendrai 61 608 790 milijonų eurų sumai. Šių sutarčių bendra suma 2005 m. pirmąjį pusmetį buvo 31 805 650 eurų. Komisija neatsižvelgė į šiuos atkūrimo pasikeitimus ir į tai, kad apyvartos sumažėjimą 2004 m. lėmė strategijos dėl techniškesnių vagonų su didele pridėtine verte rinkoje persvarstymas.

117 Šį restruktūrizacijos planą Prancūzijos valdžios institucijos Komisijai išsamiai pristatė 2006 m. spalio 24 d. susirašinėjime. Jei Komisija manė, kad ji nepakankamai informuota apie jo turinį, remdamasi tyrimų įgaliojimais, kuriuos ji turi taikant Reglamentą Nr. 659/1999, ji privalėjo paprašyti pateikti papildomos informacijos šiuo klausimu. Komisija bendrai atliko privalomą tyrimą, stengdamasi atmesti visas aplinkybes, kad AFR grąžintino avanso suteikimo momentu jau nebuvo sunkumų patirianti įmonė.

118 ŠPDK regionas pažymi, kad jis pats ir DAB suteikė nagrinėjamus avansus dėl minėtų atkūrimo pasikeitimų, o tai parodo jų institucijose šiuo klausimu surengtos diskusijos. Pripažįstant ginčijamus avansus nesuderinamais su Sutarties nuostatomis, nors minėtais avansais buvo siekiama skatinti įmonės novatorės, vystančios ateities prekes, konkurencingumą, ginčijamu sprendimu nepaisoma Komisijos nario, atsakingo už konkurenciją, nurodytų perspektyvų, kurias jis pateikė 2008 m. liepos 7 d.

pristatyme, vėliau tapusiame 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 800/2008, skelbiančiu tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant (SESV 107 ir 108) straipsnius (OL L 214, p. 3; toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas), kurio tikslai buvo leisti valstybėms narėms teikti pagalbą užimtumui, konkurencingumui ir aplinkos apsaugai be Komisijos įsikišimo.

- 119 ŠPDK regionas tvirtina, kad Komisija neatliko ekonominių ir konkurencinių aplinkybių, kurios vystėsi AFR suteikiant grąžintinus avansus, o ypač geležinkelių sektoriaus vystymosi perspektyvų analizės. Ji remiasi, pirma, 2005 m. rugsėjo 8 d. Asociacijos „route roulante 2006“ atliktu tyrimu, iš kurio matyti, kad AFR galėjo dalyvauti geležinkelio projekte būtent dėl mažesnių jos prekių kainų, ir, antra, AFR atliktu tyrimu, kuris parodo šios įmonės pastangas siekiant pagerinti jos prekių techninę kokybę ir sumažinti gamybos kaštus.
- 120 Be to, Komisija neatsižvelgė į tai, kad AFR 2004 m. lapkričio 5 d. iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) buvo suteikta 1,5 milijonų dydžio subsidija. Pirmasis pervedimas buvo atliktas 2005 m. lapkričio mėn., o to nebūtų buvę galima daryti, jei būtų buvę nustatyta, kad AFR turi sunkumų patiriančios įmonės požymių Sąjungos konkurencijos teisės prasme.
- 121 ŠPDK regiono teigimu, Komisija taip pat padarė vertinimo klaidą, papildomai kvalifikuodama AFR sunkumų patiriančia įmone Gairių 11 punkto prasme, nes nebuvo atsižvelgta į visas reikšmingas aplinkybes.
- 122 Galiausiai ŠPDK regionas tvirtina, jog pirminio sprendimo pakeitimas ginčijamu sprendimu patvirtina, kad Komisija per administracinę procedūrą atliko nepilną

ekonominio konteksto, kuriame buvo suteikti grąžintini avansai, vertinimą. Ginčijamo sprendimo priėmimas negalėjo sušvelninti pirminio sprendimo neteisėtumo, nes Komisija neatliko naujo pakankamai gilaus ir išsamaus reikšmingų faktinių aplinkybių nagrinėjimo ir tik „užglaustė“ paviršutiniškos analizės trūkumus.

- 123 DAB tvirtina, kad Komisija nesistengė išanalizuoti bendrą jos įsikišimo ekonominį kontekstą, pasireiškiantį įvairių metalurgijos pramonės sektorių bloga padėtimi. Ji pažymi, kad ŠPDK regionas atkreipė dėmesį į tai, kad taikytinuose teisės aktuose teritorija priskiriama 2 tikslui, o tai reiškia, kad teritorijoje iškyla struktūrinių sunkumų, kurių atžvilgiu reikia viešos pagalbos remiant ekonominę ir socialinę pertvarką.
- 124 DAB taip pat tvirtina, jog AFR įrodė, kad ji suteikiant avansą vykdė svarbią komercinę veiklą. AFR pateikė DAB šio laikotarpio tiekimo sutartis 30 398 301 euro sumai. Todėl ji neatitiko sunkumų patiriančios įmonės kriterijų.
- 125 AFR įmonės restruktūrizavimo planas buvo įgyvendintas ir Prancūzijos valdžios institucijų pateiktas Komisijai dviejuose laiškuose, išsiųstuose atitinkamai 2006 m. balandžio 27 d. ir spalio 24 d. Šis planas, be kita ko, grindžiamas bendrovės strategijos dėl techniškesnių vagonų su didesne pridėtine verte rinkoje persvarstymu. Ši strategija paaiškina trumpalaikį apyvartos sumažėjimą, konstatuotą 2004 m. Be to, šis planas pasižymi bendrovės deficito sumažinimu 2005 m., apyvartos, kuri padidėjo nuo 22,6 milijono eurų 2004 m. iki 45 milijonų eurų 2005 m., padidinimu ir užsakytais, kurie 2006 m. viršijo 70 milijonų eurų. Jei Komisija manė, kad ji nepakankamai informuota apie šį AFR veiklos atnaujinimą, remdamasi tyrimų įgaliojimais, kuriuos turi taikant Reglamentą Nr. 659/1999, ji privalėjo paprašyti pateikti papildomos

informacijos šiuo klausimu. Komisija bendrai atliko privalomą tyrimą, stengdamasi atmesti visas aplinkybes, kad AFR grąžintino avanso suteikimo momentu jau nebuvo sunkumų patirianti įmonė.

- 126 Be to, ginčijamas sprendimas turėjo būti suderintas su Komisijos komunikatu dėl Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms (OL C 184, 2008, p. 13, toliau – Gairės dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms), kuriame siūlomos tam tikros priemonės, skirtos palengvinti viešą pagalbą geležinkelio sektoriaus įmonėms.
- 127 Be to, remiantis Prancūzijos teismų praktika, vien informacija, nurodyta komercijos ir bendrovių registro ištraukoje, leidžia nustatyti, ar įmonės ekonominė padėtis sudėtinga, ar ne.
- 128 Komisija ginčija ieškovių argumentų pagrįstumą.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

- 129 Visų pirma reikia priminti, kad pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį Komisija turi didelius vertinimo įgaliojimus (1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Philip Morris Holland prieš Komisiją*, 730/79, Rink. p. 2671, 17 punktas ir 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 83 punktas).

- 130 Vykdydama šiuos įgaliojimus, ji gali nustatyti taisykles, pavyzdžiui, priimdama gaires, taikomas šioje byloje, su sąlyga, kad šios taisyklės neprieštarauja Sutarties nuostatomis. Komisijai priėmus tokį aktą, jis jai tampa privalomas (žr. 2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją*, T-171/02, Rink. p. II-2123, 95 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 131 Teismas turi patikrinti, ar Komisija laikėsi jos pačios nustatytų taisyklių (šio sprendimo 130 punkte minėto Sprendimo *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją* 77 punktą).
- 132 Vis dėlto, kadangi Komisijos dideli vertinimo įgaliojimai, tam tikrais atvejais paaiškinti jos pačios priimtos taisyklėse, apima sudėtingus ekonominės ir socialinės sistemų vertinimus, teismas vykdo jų ribotą kontrolę. Pastarasis turi patikrinti, ar buvo laikytasi procedūros taisyklių ir motyvavimo pareigos, ar buvo teisingai išdėstytos faktinės aplinkybės, ar nebuvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida ir ar nebuvo piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. šio sprendimo 130 punkte minėto Sprendimo *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją* 78 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 133 Reikia priminti, kad nors Sąjungos teisėje nėra sunkumų patiriančios įmonės sąvokos, Komisija Gairių 9 punkte mano, kad įmonė patiria sunkumų, „kuri nei naudodamasi savo ištekliais, nei savininkų, akcininkų ar kreditorių lėšomis nesugeba sumažinti nuostolių, kurie, institucijoms neįsikišus, artimiausiu arba vidutinės trukmės laikotarpiu beveik neabejotinai priverstų ją nutraukti veiklą“.
- 134 Pagal Gairių 10 punkto a papunktį „sunkumus patiriančia įmone laikoma įmonė apskritai, nepriklausomai nuo jos dydžio, jei tai yra ribotos turtinės atsakomybės bendrovė, jei ji yra praradusi daugiau kaip pusę savo registruoto kapitalo ir daugiau kaip

vieną ketvirtadalį to kapitalo – per pastaruosius 12 mėnesių“. Pagal Gairių 10 punkto c papunktį tai taikytina bet kurios rūšies bendrovei, jei, remiantis jos šalies teisės aktais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra.

135 Pagal Gairių 11 punktą:

„Net jei nėra 10 punkte nurodytų aplinkybių, įmonė vis tiek gali būti laikoma patiriančia sunkumus, ypač jei jai būdingi įprasti sunkumus patiriančios įmonės bruožai, pvz., augantys nuostoliai, mažėjanti apyvarta, didėjančios atsargos, pajėgumų perteklius, mažėjantys grynujų pinigų srautai, augančios skolos, didėjančios palūkanos ir mažėjanti arba nulinė grynojo turto vertė. Ypač sudėtingais atvejais įmonė jau gali būti tapusi nemokia arba, remiantis šalies teisės aktais, prieš ją gali būti pradėta vykdyti kolektyvinė nemokumo procedūra. Pastaruoju atveju šios gairės taikomos bet kokiai tokios procedūros metu suteiktai pagalbai, kuri leidžia įmonei tęsti veiklą. Bet kuriuo atveju, sunkumus patiriančiai įmonei gali būti teikiama pagalba tik tada, jei akivaizdu, kad savo ištekliais arba savininkų ar akcininkų lėšomis ar sutelkus rinkos išteklius ji negali atsigauti.“

136 Šiuo atveju Komisija, kvalifikuodama AFR sunkumų patiriančia įmone, iš esmės rėmėsi Gairių 10 punkto a papunkčiu. Šiuo aspektu ji pažymėjo, kad AFR nuosavas kapitalas buvo neigiamas nuo 2001 m., ir tuo metu, kai pagalba buvo teikiama, ji negalėjo sustabdyti šios tendencijos ir vėl atkurti teigiamą nuosavą kapitalą. Komisija rėmėsi ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamoje dalyje esančiais finansiniais duomenimis, kurių neginčijo ieškovės, iš kurių matyti, kad AFR nuosavas kapitalas buvo

neigiamas 2001 m. gruodžio 31 d. (6,6 milijono eurų), 2002 m. gruodžio 31 d. (8,7 milijono eurų), 2003 m. gruodžio 31 d. (23 milijonai eurų) ir 2004 m. gruodžio 31 d. (21,09 milijono eurų).

- 137 Papildomai Komisija ginčijamo sprendimo 38 ir 39 konstatuojamose dalyse nurodė, kad tuo metu, kai pagalba buvo teikiama, AFR taip pat atitiko Gairių 11 punkte pateiktą sunkumus patiriančios įmonės sąvoką. Ji rėmėsi AFR nuolatiniu apyvartos mažėjimu ir pastoviu nuostolių lygiu. Iš ginčijamo sprendimo 15 konstatuojamoje dalyje esančių duomenų, kurių neginčijo ieškovės, matyti, kad AFR apyvarta, kuri 2001 m. gruodžio 31 d. buvo 70 milijonų eurų, 2002 m. gruodžio 31 d. – 42 milijonai eurų, o 2003 m. gruodžio 31 d. – 42,7 milijono eurų, 2004 m. gruodžio 31 d. buvo tik 22,7 milijono eurų. Iš šių duomenų taip pat matyti, kad grynasis bendrovės balansas buvo neigiamas 2001 m. gruodžio 31 d. (10 500 000 milijonų eurų), 2002 m. gruodžio 31 d. (2 083 746 milijonai eurų), 2003 m. gruodžio 31 d. (14 270 634 eurų) ir 2004 m. gruodžio 31 d. (11 589 620 milijonų eurų).
- 138 Komisija ginčijamo sprendimo 39 konstatuojamoje dalyje taip pat nurodė, kad AFR 2004 m. sausio mėn. nebepajėgė laiku sumokėti 4,3 milijono eurų socialinių ir mokesčių įsiskolinimų ir dėl to buvo priversta prašyti atidėti skolų mokėjimą ir sudaryti skolų mokėjimo planą.
- 139 Be to, Komisija ginčijamo sprendimo 40 konstatuojamoje dalyje atsižvelgė į Prancūzijos valdžios institucijų nurodytas aplinkybes, t. y., pirma, į AFR suteiktus kreditus (privataus banko padidinta galimybė pereikvoti einamosios sąskaitos lėšas ir įmokos, gautos iš jos klientų) ir, antra, į tai, kad AFR naudojosi įvairiomis finansinės institucijos suteiktomis garantijomis. Tačiau Komisija visų pirma nusprendė, kad AFR, atsižvelgiant į jos neigiamą nuosavą kapitalą, negalėjo įveikti šių sunkumų savo nuosavais ištekliais, antra, kad AFR akcininkai, nepaisant savo įnašų bendrovei paremti, negalėjo vieni užtikrinti jų filialo ekonominės būklės atstatymo ir, trečia, kad minėti

kreditai ir garantijos daugiausiai liudija apie galimybę gauti riboto dydžio trumpalaikius kreditus, ir negalima konstatuoti, jog AFR galėjo įveikti šiuos sunkumus iš rinkos šaltinių gautu finansavimu.

- ¹⁴⁰ Galiausiai, ginčijamo sprendimo 42–43 konstatuojamose dalyse Komisija atmetė argumentą, kad AFR ekonominės būklės atkūrimo priemonės, įgyvendintos nuo 2004 m., pradėjo teikti teigiamus rezultatus kelis mėnesius prieš suteikiant grąžintinus avansus. Komisija iš esmės manė, kad nurodyti rezultatai buvo kuklūs, atsitiktiniai, jie buvo susiję su santykinai trumpu laikotarpiu ir kad jie neturėtų būti vertinami kaip rimti AFR finansinės situacijos pagerėjimą požymiai, palyginti su aplinkybėmis, kurios liudijo apie didelius sunkumus, kaip antai neigiamas grynas balansas ir neigiamas nuosavas kapitalas nuo 2001 m.
- ¹⁴¹ Visų pirma reikia konstatuoti, jog Komisija teisingai manė, kad įmonė, turinti nuosavo kapitalo ir neigiamą gryną balansą, traktuojama kaip sunkumų patirianti įmonė atsižvelgiant į Gairių 11 punkte apibrėžtus kriterijus.
- ¹⁴² Dėl duomenų, į kuriuos, ieškovių nuomone, Komisija turėjo atsižvelgti, reikia pažymėti, kad Prancūzijos valdžios institucijos savo 2006 m. balandžio 27 d. ir spalio 24 d. laiškais informavo Komisiją apie AFR restruktūrizavimo priemonių ėmimąsi. Savo 2006 m. spalio 24 d. laiške jos pažymėjo, kad apyvartos sumažėjimas 2004 m. buvo susijęs su siekiu pasišalinti iš netechniškų vagonų rinkos ir kad tendencija nuo 2005 m. buvo skatinanti: 45 milijonai eurų apyvartos 2005 m. ir keletas užsakymų didesnei nei 70 milijonų eurų sumai 2006 m. pabaigoje.

- 143 Tačiau AFR apyvarta 2005 m. gruodžio 31 d. ir jos turimų užsakymų kiekis 2006 m. pabaigoje yra aplinkybės, kurios įvyko po ginčijamų avansų suteikimo 2005 m. liepos 4 d. Teismų praktikoje aiškiai pažymima, kad klausimas, ar priemonė yra pagalba SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme, turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į situaciją, susiklosčiusią tokios priemonės priėmimo momentu. Jei Komisija atsižvelgtų į vėlesnes aplinkybes, ji iš tiesų suteiktų pranašumo valstybėms narėms, kurios nevykdo įsipareigojimų pranešti apie planuojamą suteikti pagalbą (žr. šio sprendimo 12 punkte minėto Sprendimo *Biria* 120 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 144 Be to, pagerėjusi pagalbą gavusios įmonės padėtis tais metais, kuriais buvo suteiktos ginčijamos priemonės, negali turėti poveikio įmonės padėties vertinimui priemonės suteikimo momentu, visų pirma kadangi negalima atmesti galimybės, kad minėtos garantijos egzistavimas galėjo turėti įtakos tokiai raidai (12 punkte minėto Sprendimo *Biria* 148 ir 170 punktai).
- 145 Todėl Komisija, neatsižvelgdama į AFR apyvartą 2005 m. gruodžio 31 d. ir jos turimų užsakymų skaičių 2006 m. pabaigoje, nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.
- 146 Dėl ieškovių nurodytų AFR ekonominės padėties pagerinimo priemonių, įgyvendintų nuo 2004 m., pirmųjų teigiamų rezultatų, t. y. AFR apyvartos padidėjimo 2005 m. pirmąjį pusmetį, jos nuostolių sumažėjimo ir sudarytų sutarčių laikotarpiu nuo 2004 m. kovo 4 d. iki 2005 m. birželio 30 d., reikia konstatuoti, jog Komisija ginčijamame sprendime ir savo rašytinėse pastabose teisingai nurodė, kad nė viena iš šių aplinkybių, turint omenyje jų mažareikšmiškumą ir kad tai susiję tik su santykinai trumpu laikotarpiu, negalėjo paneigti prielaidos, kad AFR, turinti neigiamą nuosavą kapitalą ir patyrusi didelių nuostolių nuo 2001 m., ginčijamų priemonių suteikimo momentu buvo sunkumų patirianti įmonė atsižvelgiant į Gairių 11 punkte apibrėžtus kriterijus. Tai taikytina ir ŠPDK regiono nurodytoms geležinkelio vystymo perspektyvoms, turint omenyje jų atsitiktinumą ir nepatiktinumą. Nuostolių ir finansinių skolų dydis

savaime yra kriterijus, kurio pagrindu galima pripažinti, kad įmonė patiria sunkumų (šiuo klausimu, dėl 1999 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 288, 1999, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 322) žr. 2005 m. birželio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Corsica Ferries France prieš Komisiją*, T-349/03, Rink. p. II-2197, 191 punktą ir šio sprendimo 12 punkte minėto Sprendimo *Biria* 135 punktą).

- ¹⁴⁷ Šiomis aplinkybėmis Komisija, kuri turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone remiantis jos turima informacija, negalėjo reikalauti iš Prancūzijos Respublikos jai pateikti kitą informaciją (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 45 punkte minėto 2001 m. kovo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją* 28 punktą).
- ¹⁴⁸ Reikia atmesti ir ŠPDK regiono argumentą, kad Komisija neatsižvelgė į AFR 2005 m. lapkričio mėn. gautą subsidiją iš ERPE. Subsidijos suteikimas iš ERPE, dėl kurios sprendimą priima Prancūzijos valdžios institucijos remiantis atsakomybės paskirstymu tarp Komisijos ir valstybių narių būtent pagal 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų (OL L 161, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 14 sk., 1 t., p. 31), iš esmės neturėtų saistyti Komisijos tiek, kiek tai susiję su šios subsidijos gavėjos kvalifikavimu sunkumų patiriančia įmone vadovaujantis valstybės pagalbai taikytiniais Sąjungos teisės aktais.
- ¹⁴⁹ Dėl DAB argumento, grindžiamo Gairėmis dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms, reikia konstatuoti, kad jos netaikytinos šiai bylai, nes AFR neatitinka 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvos dėl Bendrijos geležinkelių plėtros (OL L 237, p. 25; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 341) 3 straipsnyje pateiktos geležinkelio įmonės sąvokos.

- 150 Dėl DAB argumento, grindžiamo Prancūzijos teismų praktika, susijusia su sunkumų patiriančios įmonės sąvoka, reikia priminti, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika, Sąjungos teisės sistemoje iš esmės nesiekama jos sąvokų apibrėžti atsižvelgiant į vieną ar kelias nacionalinės teisės sistemas, nebent tai aiškiai nurodoma (žr. 2003 m. gegužės 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-103/01, Rink. p. I-5369, 33 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Tačiau gairėse nėra jokios nuorodos į nacionalines teisės sistemas, išskyrus tiek, kiek tai susiję su kolektyvinio nemokumo procedūra, kuri nėra nagrinėjama šioje byloje. Todėl nėra reikalo atsižvelgti į Prancūzijos teismų praktiką siekiant įvertinti Komisijos ginčijamame sprendime atlikto AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone teisėtumą.
- 151 Be to, DAB nurodytas ŠPDK regiono priskyrimas struktūriniais fondams taikyti nuose teisės aktuose 2 tikslo teritorijai laikotarpiu nuo 2000 m. iki 2006 m. nėra reikšminga aplinkybė, į kurią, esant šios bylos aplinkybėms, Komisija turėtų atsižvelgti vertinant, ar AFR buvo sunkumų patirianti įmonė. Pagal Gaires tas faktas, kad sunkumus patirianti įmonė yra remiamame regione, yra aplinkybė, į kurią Komisija privalo atsižvelgti vertindama pagalbos suderinamumą su restruktūrizavimu. Tačiau tai visiškai nereiškia, kad į šią aplinkybę reikia atsižvelgti apibūdinant atitinkamą įmonę, kurios padėtis yra sunki.
- 152 Dėl ŠPDK regiono argumento, susijusio su Bendrojo bendrosios išimties reglamento pažeidimu, reikia konstatuoti, kad ŠPDK regionas nenurodė, kurią šio teisės akto nuostatą Komisija pažeidė priimdama ginčijamą sprendimą. Todėl šį kaltinimą reikia atmesti.
- 153 Atsižvelgiant į visą tai, kas išdėstyta, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos kvalifikuodama AFR sunkumų patiriančia įmone.

- 154 Todėl reikia atmesti ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo antrą dalį, susijusią su AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone klaida, ir ieškinio T-279/08 trečiojo pagrindo, susijusio su sunkumų patiriančios įmonės sąvokos vertinimo klaida.

7. Dėl ieškinio T-267/08 penktojo pagrindo, susijusio su vertinimo klaida dėl tariamos naudos, kurią AFR gavo iš gražintinų avansų

a) Šalių argumentai

- 155 ŠPDK regionas tvirtina, kad pagalba SESV 107 straipsnio prasme yra tik tuomet, jei minėtus avansus gavęs subjektas kreditų rinkoje negalėtų panašiomis sąlygomis gauti avansų gražinimui taikomų palūkanų normą. Tačiau šioje byloje Komisija, neatlikusi kreditų rinkos analizės, atmetė Prancūzijos valdžios institucijų pateiktas aplinkybes, įrodančias, kad AFR ginčijamų avansų suteikimo momentu „specifinių prekių, siūlomų specifinių finansinių įstaigų“ atžvilgiu dar naudojosi bankų ir savo klientų pasitikėjimu. Todėl ji neįrodė, kad AFR galėjo gauti lėšų rinkoje panašia ar artima palūkanų norma į tą, kurią suteikė ŠPDK regionas ar DAB. Todėl nebuvo įrodyta, kad AFR gavo naudos iš ginčijamų avansų.

- 156 ŠPDK regionas pažymi, kad Komisija neįrodė, kodėl ieškovės šiuo atveju nesielgė kaip privatūs investuotojai. Ginčijami avansai buvo suteikti siekiant paremti AFR atkūrimo planą atsižvelgiant į jos vystymosi perspektyvas ir ekonominės būklės atstatymą. AFR naudojosi kreditais ir garantijomis, įrodančiomis jos komercinių partnerių

pasitikėjimą, o Komisija neįrodė, kodėl šie kreditai ir garantijos neleido AFR pasinaudoti rinka siekiant įveikti sunkumus, su kuriais ji susidūrė.

157 Komisija ginčija ŠPDK regiono argumentų pagrįstumą.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

158 Siekiant įvertinti, ar valstybės priemonė yra pagalba, reikia išsiaiškinti, ar įmonė, kuriai ji skirta, gauna ekonominės naudos, kurios ji nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis (1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SFEI ir kt., C-39/94*, Rink. p. I-3547, 60 punktas; šio sprendimo 74 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją* 243 punktas ir 2010 m. kovo 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bundesverband deutscher Banken prieš Komisiją*, T-163/05, Rink. p. II-387, 35 punktas).

159 Šiuo tikslu svarbu taikyti ginčijamame sprendime nurodytą kriterijų, grindžiamą pagalbą gavusios įmonės galimybėmis gauti nagrinėjamas sumas panašiomis į kapitalo rinkos sąlygas. Konkrečiai kyla klausimas, ar privatus investuotojas būtų realizavęs nagrinėjamą operaciją tomis pačiomis sąlygomis (šio sprendimo 112 punkte minėto Sprendimo *Cityflyer Express prieš Komisiją* 51 punktas).

160 Šioje byloje reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 28 konstatuojamoje dalyje rėmėsi teiginiu, kad AFR, atsižvelgiant į jos finansinę situaciją, negalėjo kreditų rinkoje gauti lėšų tokiomis pačiomis palankiomis sąlygomis, kokiomis juos gavo ieškovės, nes ginčijami avansai buvo suteikti be jokios garantijos, užtikrinančios jų grąžinimą, nors taikytos palūkanų normos atitiko paskolas „įprastinėmis garantijomis“.

Tačiau iš audito įmonės Komisijai 2004 m. atliktos finansų rinkos praktikos analizės (žr. šio sprendimo 49 ir 53 punktus), po kurios buvo priimtas 2008 m. Komunikatas dėl orientacinių normų, matyti, kad kai rizika yra tapati šios bylos atvejui, t. y. kai įmonė patiria sunkumų ir siūlo žemo lygio garantijas, prie orientacinės normos pridedami 1 000 bazinių punktų.

161 Be to, Komisija ginčijamo sprendimo 29–32 konstatuojamosiose dalyse teisingai atmetė Prancūzijos valdžios institucijų nurodytas aplinkybes siekiant įrodyti, kad AFR suteikiant avansus dar turėjo savo bankų ir klientų pasitikėjimą. Privataus banko suteikta galimybė pereikvoti einamosios sąskaitos lėšas yra labai trumpalaikis kreditas, o gražintinas avansas, priešingai, – apima trejus metus, todėl kreditoriai nevienodai vertina riziką. Tai, kad skolininkas gali gauti trumpalaikį kreditą, neleidžia spręsti apie jo galimybę ilgesniam laikotarpiui gauti paskolą, kurios mokėjimas priklausys nuo skolininko sugebėjimo išsilaikyti. Be to, už AFR klientų pervestas įmokas laidavo finansų institucija, o tai reiškia, kad jos klientams negrėsė su AFR finansine būkle susijusi rizika ir todėl prieš mokant avansus jiems nereikėjo analizuoti įmonės mokumo, kaip būtų daręs paskolą be garantijos ketinantis suteikti kreditorius.

162 Todėl iš ginčijamo sprendimo matyti, kad Komisija, kaip ji ir privalėjo, atliko analizę siekdama įsitikinti, kad pagalbos gavėja negalėjo gauti paskolos kreditų rinkoje panašiomis sąlygomis. Be to, SPDK regionas nepateikė jokių aplinkybių, įrodančių, kad šioje analizėje padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

163 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio T-267/08 penktąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

8. Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo, susijusio su pagalbos dydžio vertinimo klaida

a) Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su susigrąžintinos pagalbos dydžio nenustatymu

Šalių argumentai

¹⁶⁴ ŠPDK regionas tvirtina, kad Komisija, nusprendusi įpareigoti susigrąžinti pagalbą, privalo nustatyti jos dydį. Teismų praktikoje pripažįstama, kad Komisija apytiksliai įvertina pagalbą, turint omenyje ypatingus sunkumus, tačiau šias aplinkybes išsamiai patikrina Sąjungos teismas. Šiuo atveju Komisija nesilaikė pareigos nustatyti pagalbos dydį, nes ginčijamame sprendime šis dydis absoliučiai nebuvo vertintas.

¹⁶⁵ Komisija privalėjo, jei jai reikėjo patikslinimų dėl suteikiant pagalbą galiojančios palūkanų normos, paprašyti Prancūzijos valdžios institucijų jas pateikti arba pateikti Prancūzijos Respublikai reikalavimą šiuo klausimu. Be to, Komisija nenurodė jokių ypatingų sunkumų nustatant tikslią pagalbos vertę. Tokių sunkumų nėra, nes, pirma, penkerių metų terminas nėra pernelyg ilgas išsiaiškinti galiojančias normas 2005 m. liepos mėn. suteikiant pagalbą ir, antra, išsiaiškinti, ar palūkanų norma yra mažesnė už rinkos vertę, nėra sunkumas, kurio negalėtų įveikti Komisija.

¹⁶⁶ Komisija prašo atmesti šią dalį.

Bendrojo Teismo vertinimas

- ¹⁶⁷ Reikia priminti, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, nė vienoje Sąjungos teisės nuostatoje nėra reikalaujama, kad tais atvejais, kai Komisija nurodo susigrąžinti nesuderinama su bendrąja rinka pripažintą pagalbą, ji nustatytų tikslų grąžintinos pagalbos dydį. Pakanka, kad Komisijos sprendime būtų duomenų, leidžiančių jo adresatui pačiam be pernelyg didelių sunkumų nustatyti šį dydį (2000 m. spalio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-480/98, Rink. p. I-8717, 25 punktas; 2005 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03, Rink. p. I-3875, 39 punktas ir 2008 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-419/06, neskelbiamo Rinkinyje, 44 punktas).
- ¹⁶⁸ Šiuo atveju ginčijamo sprendimo 58 konstatuojamoje dalyje grąžintiniais avansais suteiktos valstybės pagalbos dydis vertinamas kaip skirtumas tarp faktiškai apskaičiuotų grąžintinų avansų palūkanų ir palūkanų, kurios būtų mokamos taikant pagalbos teikimo metu galiojusias orientacines normas, pridodant 800 bazinių punktų.
- ¹⁶⁹ Šios aplinkybės leidžia Prancūzijos Respublikai iš Komisijos „Konkurencijos“ generallinio direktorato (GD) interneto svetainėje esančios orientacinės normos istorijos pačiai nustatyti be ypatingų sunkumų pagalbos, kuri pripažįstama nesuderinama, dydį.
- ¹⁷⁰ Vadinas, reikia atmesti šio ieškinio pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą.

b) Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo antros dalies, susijusios su rizikos priedo klaidingu vertinimu

Šalių argumentai

- 171 ŠPDK regionas teigia, kad Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą dėl normos, kuria AFR galėjo pasinaudoti kreditų rinkoje, apskaičiavimo metodo, pagal kurį pirminiame sprendime prie pagalbos suteikimo momentu galiojančios orientacinės normos pridėta 800 bazinių punktų.
- 172 ŠPDK regionas pripažįsta, jog 1997 m. Pranešime dėl orientacinių normų numatyta, kad orientacinė norma yra žemiausia norma, kuri gali būti didinama esant rizikingoms aplinkybėms, tačiau jis mano, kad Komisija nepateikė jokių įrodymų, pateisinančių, kodėl šiuo atveju orientacinė norma, kuri, remiantis šiuo pranešimu, gali siekti „400 ir daugiau bazinių punktų“, buvo padidinta dvigubai lyginant su šiame dokumente nurodytu dydžiu.
- 173 Jis ginčija Komisijos pirminiame sprendime esančią nuorodą į 2007 m. sausio 24 d. Komisijos sprendimą 2007/492/EB dėl valstybės pagalbos C 38/2005 (ex NN 52/2004), kurią Vokietija suteikė *Biria* grupei (OL L 183, p. 27), siekiant pateisinti padidinimą nagrinėjama 800 bazinių punktų. Nagrinėjamos situacijos, priešingai, nei tvirtina Komisija, iš esmės nėra panašios. Byloje *Biria* suteiktą pagalbą sudarė daugiau nei 2 milijonų eurų indėlis, nesuteikiantis balsavimo teisės, iki 2010 m., t. y. ilgalaikis indėlis, o šiose bylose nagrinėjamas 2 milijonų eurų dydžio gražintinas avansas, kurio rizika padalijama tarp dviejų atskirų subjektų; be to, jis suteiktas trejų metų

laikotarpiui, t. y. trumpam laikui, nes 1997 m. Pranešime dėl orientacinių normų vidutinės ir ilgalaikės paskolos apibrėžiamos kaip paskolos nuo 5 iki 10 m. Be to, byloje *Biria* atitinkama įmonė buvo traktuojama kaip nestabili, nes ji patvirtino nemokumo planą, o AFR, toli gražu nepatvirtinusi tokio plano, priėmė ir įgyvendino atkūrimo planą.

174 ŠPDK regionas mano, kad Komisija bet kuriuo atveju negali grįsti normos, kuria įmonė galėjo pasinaudoti kreditų rinkoje, nustatymo vienu atskiru sprendimu, kurio faktinės aplinkybės, beje, skiriasi nuo AFR situacijos. Tai pakenktų numatomumui ir teisiniui saugumui. Tai lemtų Komisijos sprendimo šioje srityje nepagrįstumą. Nesant šio konkretaus pagrindo Komisija galėtų piktnaudžiauti įgaliojimais, kurie jai pripažįstami nustatant orientacinės normos priedo dydį, būtent taikant pakankamai didelį priedą tam, kad pagalbos dydis negalėtų būti priskiriamas *de minimis* taisyklių taikymo sričiai.

175 ŠPDK regiono teigimu, Komisija pati pripažino savo orientacinės ir diskonto normos dydžio apskaičiavimo metodo trūkumus savo 2008 m. Komunikate dėl orientacinių normų, kuriuo buvo panaikintas ir pakeistas 1997 m. Pranešimas dėl orientacinių normų.

176 Be to, ŠPDK regionas, atsakydamas į rašytinį Bendrojo Teismo klausimą, priduria, jog jis ginčija ginčijamame sprendime naudotą naują apskaičiavimo metodą, nes Komisija nepatikslino, ar apskaičiavimo pagrindas buvo vienerių metų *Euribor* palūkanų norma, trijų mėnesių pinigų rinkos palūkanų norma ar koks nors kitas apskaičiavimo pagrindas.

177 Komisija ginčija ŠPDK regiono argumentų pagrįstumą.

Bendrojo Teismo vertinimas

178 Reikia pažymėti, kad, išskyrus šio sprendimo 176 punkte esantį argumentą, ŠPDK regiono argumentai, pateikti dėl šio ieškinio pagrindo antros dalies, susiję su apskaičiavimo metodu, kurį Komisija nurodė pirminiame sprendime, bet ne ginčijamame sprendime. ŠPDK regionas, pakeisdamas savo reikalavimus ir pagrindus po to, kai buvo atšauktas pirminis sprendimas ir priimtas ginčijamas sprendimas, iš esmės neformulavo šio ieškinio pagrindo.

179 Tačiau Komisijos ginčijamame sprendime naudotas rizikos priedo apskaičiavimo metodas skiriasi nuo pirminiame sprendime naudoto metodo. Kaip buvo konstatuota ir šio sprendimo 49–55 punktuose, šis metodas, skirtingai nei pirminiame sprendime, konkrečiai grindžiamas finansų rinkos praktikos analize tiek, kiek tai susiję su rizikos priedais sudedant riziką, susijusią su įmonės mokumu ir siūlomomis garantijomis.

180 ŠPDK regionas, atsakydamas į rašytinį Bendrojo Teismo klausimą, nurodė, kad jis nepakeis šio ieškinio pagrindo antros dalies, „jei Komisija įtikinamai nemotyvuos apskaičiavimo metodo, kurį ji naudoja vertindama pagalbos priemones, pagrįstumo“.

181 Reikia konstatuoti, kad ŠPDK regiono argumentuose painiojami formalus motyvavimo ir vertinimo iš esmės klausimai. Remiantis šio sprendimo 45 punkte nurodyta teismų praktika pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia

skirti nuo ginčijamo akto teisėtumo iš esmės. Tačiau reikia pažymėti, kad motyvavimo pakankumas buvo konstatuotas nagrinėjant ieškinio T-267/08 pirmąjį pagrindą ir ieškinio T-279/08 antrąjį pagrindą.

182 Dėl šio sprendimo 176 punkte nurodyto ŠPDK regiono argumento, kad ginčijamame sprendime nebuvo nurodytas apskaičiavimo pagrindas, reikia konstatuoti, jog naudotas apskaičiavimo pagrindas, t. y. taikytina orientacinė norma, buvo aiškiai ir tiksliai nustatyta 1997 m. ir 2008 m. pranešimuose, kurie abu buvo paskelbti Oficialiajame leidinyje ir į kuriuos daroma nuoroda ginčijamame sprendime. 1997 m. Pranešime dėl orientacinių normų, taikytiname nuo avansų suteikimo dienos iki 2008 m. liepos 1 d., patikslinama, kad orientacinė norma yra laikoma lygia indikacinių normų, užfiksuotų praėjusių metų rugsėjo, spalio ir lapkričio mėnesiais, vidurkiui, kad ji yra peržiūrima per metus, jei ji skiriasi nuo indikacinių normų, užfiksuotų per paskutinius tris mėnesius, apie kuriuos turimi duomenys, vidurkio daugiau kaip 15 %, o pati Prancūzijos indikacinė norma apibrėžiama kaip tarpbankinė penkerių metų apsikeitimo sandorių norma atitinkama valiuta ir 0,75 punkto priedas (75 baziniai punktai). 2008 m. Komunikate dėl orientacinių normų, taikytiname nuo 2008 m. liepos 1 d., patikslinama, kad bazinė norma grindžiama IBOR palūkanų norma vieneriems metams ir tiksliai nustatoma šios normos pakeitimo tvarka. Be to, orientacinės normos istorija, kaip buvo priminta šio sprendimo 169 punkte, pateikta Komisijos „Konkurencijos“ GD interneto puslapyje, leidžia lengvai nustatyti, kokia yra konkrečiu atveju taikytina orientacinė norma. Todėl šis kaltinimas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

183 Todėl reikia atmesti šio ieškinio pagrindo antrą dalį.

184 Iš to darytina išvada, kad reikia atmesti visą ieškinio T-267/08 šeštąjį pagrindą, susijusį su grąžintinos pagalbos dydžio nenustatymu.

9. Dėl ieškinio T-267/08 septintojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu ikiteisminėje procedūroje ir piktnaudžiavimu įgaliojimais

a) Šalių argumentai

¹⁸⁵ ŠPDK regionas tvirtina, kad Komisija pasinaudojo ginčijamu sprendimu siekdama pagrįsti savo analizę, paslėptai nurodyti papildomų aplinkybių ir taip atsakyti į jo rašytines pastabas, kurias jis pateikė vykstant ikiteisminėi procedūrai. Ginčijamame sprendime įtraukdama naujas aplinkybes, susijusias su AFR numatytais ekonominės būklės atkūrimo priemonėmis ir su pagalbos dydžio apskaičiavimo metodu, Komisija siekė panaikinti ŠPDK regiono pareikšto ieškinio veiksmingumą, o tai yra teisės į gynybą pažeidimas ir piktnaudžiavimas įgaliojimais.

¹⁸⁶ Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

b) Bendrojo Teismo vertinimas

¹⁸⁷ ŠPDK regiono teigimu, Komisija, į ginčijamą sprendimą įtraukdama naujų aplinkybių, skirtų atsakyti į jo rašytines pastabas, siekė panaikinti jo ieškinio veiksmingumą, o tai yra teisės į gynybą ikiteisminėje procedūroje pažeidimas ir piktnaudžiavimas įgaliojimais.

188 Visų pirma reikia išnagrinėti Komisijos atlikto sprendimo atšaukimo teisėtumą.

189 Šiuo aspektu naudinga priminti teismų praktiką administracinių aktų, suteikiančių jų adresatui subjektyvias teises ar panašią naudą, srityje. Teisingumo Teismas pripažino Sąjungos institucijų teisę atšaukti sprendimą dėl neteisėtumo, kuriuo buvo suteikta nauda jo adresatui, jei užtikrinama teisėtų lūkesčių ir teisinio saugumo principo apsauga (žr. 2002 m. sausio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Conserve Italia prieš Komisiją*, C-500/99 P, Rink. p. I-867, 90 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką), ir su sąlyga, kad sprendimas atšaukiamas per protingą terminą (2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *González y Díez prieš Komisiją*, T-25/04, Rink. p. II-3121, 97 punktas).

190 Ši teisė atšaukti neteisėtą sprendimą turi būti *a fortiori* pripažįstama Sąjungos institucijoms, jei tai yra neteisėtas, teisių nesukuriantis, aktas, kaip antai ginčijamas sprendimas. Tokiu atveju motyvai, susiję su teisėtų lūkesčių ir sprendimo adresato įgytų teisių apsauga, nedraudžia atšaukti sprendimą (šiuo klausimu žr. 1997 m. liepos 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AssiDomän Kraft Products ir kt. prieš Komisiją*, T-227/95, Rink. p. II-1185, 41 punktą). Be to, reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamo sprendimo 8–12 konstatuojamose dalyse pakankamai teisiškai motyvavo tokį atšaukimą.

191 Todėl Komisija turėjo teisę atšaukti pirminį sprendimą.

192 Dėl naujų aplinkybių įtraukimo į ginčijamą sprendimą reikia konstatuoti, kad, kalbant apie tų naujų aplinkybių, kurios susijusios su AFR priimtų ekonominės būklės atstatymo priemonėmis, įtraukimą, juo Komisija siekia išsamiau nei pirminiame sprendime atsakyti į ieškovių skunde pateiktus argumentus. Toks atsizvelgimas į pačių ieškovių

pateiktus argumentus neturėtų būti traktuojamas kaip teisės į gynybą pažeidimas vykstant ikiteisminei procedūrai.

- 193 Dėl naujų motyvų, susijusių su rizikos priedo apskaičiavimo metodu, nurodymo, reikia konstatuoti, kad jie akivaizdžiai nėra diskusijų rungimosi pagrindais objektas primant pirminį sprendimą. Tačiau jie yra diskusijų rungimosi pagrindais Bendrajame Teisme objektas, nes ieškovių buvo paprašyta pateikti pastabas dėl ginčijamo sprendimo. Be to, dėl tokios diskusijos viena iš ieškovių, DAB, galėjo pateikti šiuo sprendimo 49–55 punktuose nagrinėtą kaltinimą, susijusį su naujų motyvų teisėtumu. Todėl Bendrajame Teisme buvo laikomasi rungtyniškumo principo.
- 194 Iš to darytina išvada, kad kaltinimą, susijusį su teisės į gynybą pažeidimu ikiteisminėje procedūroje, reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 195 ŠPDK regionas taip pat nurodo, kad įtraukiant naujų aplinkybių į ginčijamą sprendimą siekiama panaikinti jo ieškinio veiksmingumą ir tai yra piktnaudžiavimas įgaliojimais.
- 196 Remiantis teismų praktika piktnaudžiavimo įgaliojimais sąvoka apima atvejus, kai administracinės valdžios institucija naudojasi savo įgaliojimais kitam tikslui nei tas, dėl kurio jie buvo suteikti (1990 m. lapkričio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fedesa ir kt.*, C-331/88, Rink. p. I-4023, 24 punktas ir 2005 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-400/99, Rink. p. I-3657, 38 punktas). Sprendimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu įgaliojimais tik tuomet, kai paaiškėja, kad jis, remiantis objektyviais, svarbiais ir nuosekliais veiksniais, buvo priimtas šiam tikslui (žr. 2010 m. rugsėjo 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Evropaiki*

Dynamiki prieš Komisiją, T-387/08, neskelbiamo Rinkinyje, 159 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 197 Šiuo atveju ŠPDK regionas nenurodė jokių aplinkybių, galinčių įrodyti, kad Komisija jos teisę atšaukti sprendimą ir priimti naują naudojo kitiems tikslams, nei ištaisyti pirminio sprendimo trūkumus ir nuspręsti dėl valstybės pagalbos buvimo ir jos suderinamumo su bendrąja rinka.
- 198 Todėl reikia atmesti kaltinimą, susijusį su piktnaudžiavimu įgaliojimais.
- 199 Iš to darytina išvada, kad reikia atmesti visą šį ieškinio pagrindą.
- 200 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad reikia atmesti šiuos ieškinius kaip nepagrįstus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 201 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnį ir jo 2 dalies pirmąją pastraipą pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo, o pagal jo 3 dalies pirmąją pastraipą Bendrasis Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo bylinėjimosi išlaidas, jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės.

- 202 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad Komisija neprašė priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.
- 203 Be to, reikia konstatuoti, jog Komisija pripažino, kad šiuose ieškiniuose iš pradžių nurodytas pirminis sprendimas buvo neteisėtas dėl nepakankamo motyvavimo ir kad jis buvo atšauktas remiantis šiuo motyvu.
- 204 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad visas bylinėjimosi išlaidas padengia Komisija, išskyrus tas, kurias ieškovės nurodė po pranešimo apie sprendimą, kuriuo atšaukiamas pirminis sprendimas. Šias išlaidas padengia ieškovės.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Nėra reikalo priimti sprendimą dėl prašymų panaikinti 2008 m. balandžio 2 d. Komisijos sprendimą C(2008) 1089 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos *Arbel Fauvet Rail SA*.**
- 2. Atmesti ieškinius.**

- 3. Priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, išskyrus tas, kurias Šiaurės Pa de Kalė regionas ir Duė aglomeracijos bendruomenė nurodė po joms skirto pranešimo apie 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimą C(2010) 4112 galutinis dėl valstybės pagalbos C 38/2007 (ex NN 45/2007), Prancūzijos skirtos *Arbel Fauvet Rail SA*, kuriuo buvo atšauktas Sprendimas C(2008) 1089 galutinis.**

L. Truchot

M. E. Martins Ribeiro

H. Kanninen

Paskelbta 2011 m. gegužės 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 2007
Procesas ir naujos aplinkybės teisme	II - 2009
Šalių reikalavimai	II - 2011
Dėl teisės	II - 2012
A — Dėl pirminio sprendimo atšaukimo ir jo pakeitimo ginčijamu sprendimu procesinių pasekmių	II - 2012
B — Dėl prašymo panaikinti ginčijamą sprendimą	II - 2013
1. Dėl ieškinio T-279/08 penktojo pagrindo priimtinumą	II - 2014
a) Šalių argumentai	II - 2014
b) Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2015
2. Dėl ieškinio T-267/08 pirmojo pagrindo ir ieškinio T-279/08 antrojo pagrindo, susijusių su pareigos motyvuoti pažeidimu	II - 2017
a) Šalių argumentai	II - 2017
b) Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2018
Dėl ieškinio T-267/08 pirmojo pagrindo	II - 2020
Dėl ieškinio T-279/08 antrojo pagrindo	II - 2020
	II - 2069

- Dėl pirmos dalies, susijusios su pagalbos sumos apskaičiavimo metodo motyvavimo nepakankamumu ..... II - 2021
  - Dėl antros dalies, susijusios su „bendro ir vieningo“ AFR suteiktų avansų nagrinėjimo motyvavimo nebuvimo ..... II - 2024
3. Dėl ieškinio T-267/08 antrojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir rungtyniškumo, lygybės, gero administravimo, valstybių narių konstitucinio identiteto gerbimo bei teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu ir dėl ieškinio T-279/08 pirmojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą ir rungtyniškumo principo pažeidimu ..... II - 2026
- a) Šalių argumentai ..... II - 2026
  - b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2028
4. Dėl ieškinio T-267/08 trečiojo pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida dėl neatsižvelgimo į pagalbą suteikusio asmens teisinį subjektiškumą ..... II - 2036
- a) Šalių argumentai ..... II - 2036
  - b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2037
5. Dėl ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su lėšų kilmės vertinimo klaida, ir dėl ieškinio T-279/08 ketvirtojo pagrindo, susijusio su valstybės išteklių sąvokos vertinimo klaida ..... II - 2038
- a) Šalių argumentai ..... II - 2038
  - b) Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 2039
6. Dėl ieškinio T-267/08 ketvirtojo pagrindo antros dalies, susijusios su AFR kvalifikavimo sunkumų patiriančia įmone klaida, ir ieškinio T-279/08 trečiojo pagrindo, susijusio su sunkumų patiriančios įmonės sąvokos vertinimo klaida ..... II - 2042
- a) Šalių argumentai ..... II - 2042

b) Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2046
7. Dėl ieškinio T-267/08 penktojo pagrindo, susijusio su vertinimo klaida dėl tariamos naudos, kurią AFR gavo iš grąžintinų avansų	II - 2054
a) Šalių argumentai	II - 2054
b) Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2055
8. Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo, susijusio su pagalbos dydžio vertinimo klaida	II - 2057
a) Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo pirmos dalies, susijusios su susigrąžintinos pagalbos dydžio nenustatymu	II - 2057
Šalių argumentai	II - 2057
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2058
b) Dėl ieškinio T-267/08 šeštojo pagrindo antros dalies, susijusios su rizikos priedo klaidingu vertinimu	II - 2059
Šalių argumentai	II - 2059
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2061
9. Dėl ieškinio T-267/08 septintojo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu ikiteisminėje procedūroje ir piktnaudžiavimu įgaliojimais	II - 2063
a) Šalių argumentai	II - 2063
b) Bendrojo Teismo vertinimas	II - 2063
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 2066